

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/1070**od 1. lipnja 2023.****o tehničkim protokolima za razvoj, održavanje i upotrebu elektroničkih sustava za razmjenu i pohranu informacija u skladu s Uredbom (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 1. točku (b), članak 17. i članak 50. stavak 1.,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 6. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 952/2013 („Zakonik” ili „CZU”) sve se razmjene informacija, kao što su deklaracije, zahtjevi i odluke, među carinskim tijelima država članica te između gospodarskih subjekata i carinskih tijela država članica te pohrana takvih informacija, kako se zahtijeva na temelju carinskog zakonodavstva Unije, moraju obavljati upotrebom tehnika elektroničke obrade podataka.
- (2) Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2019/2151 ⁽²⁾ uspostavljen je program rada za uvođenje elektroničkih sustava potrebnih za primjenu Zakonika, koji se trebaju razviti u okviru projekata navedenih u odjeljku II. Priloga toj Provedbenoj odluci.
- (3) Trebalo bi utvrditi bitne tehničke protokole za funkcioniranje elektroničkih sustava, primjerice protokole za razvoj, ispitivanje i puštanje u rad te za održavanje elektroničkih sustava i uvođenje njihovih izmjena. Trebalo bi utvrditi dodatne protokole u pogledu zaštite, ažuriranja i ograničenja obrade podataka te vlasništva nad sustavima i njihove zaštite.
- (4) Kako bi se zaštitili prava i interesi Unije, država članica i gospodarskih subjekata, važno je utvrditi postupovna pravila i predvidjeti alternativna rješenja koja bi se primijenila u slučajevima privremenog kvara elektroničkih sustava.
- (5) Cilj je EU-ova carinskog portala za gospodarske subjekte (EUCTP), koji je prvotno razvijen u okviru projekata za ovlaštene gospodarske subjekte (AEO), europske obvezujuće tarifne informacije (EOTI) i informativne obrasce (INF) za posebne postupke (INF SP) u okviru Carinskog zakonika Unije, pružati jedinstvenu pristupnu točku za gospodarske subjekte i druge osobe te pristup svakom posebnom portalu za gospodarske subjekte koji je razvijen za njihove povezane sustave.
- (6) Cilj je sustava Carinske odluke (CDS), razvijenog u okviru projekta Carinske odluke u okviru Carinskog zakonika Unije i navedenog u Provedbenoj odluci (EU) 2019/2151, usklađivanje postupaka za podnošenje zahtjeva za carinske odluke, donošenje odluka i upravljanje odlukama u cijeloj Uniji upotrebom isključivo tehnika elektroničke obrade podataka. Stoga je potrebno utvrditi pravila o upravljanju tim elektroničkim sustavom. Područje primjene sustava trebalo bi utvrditi upućivanjem na carinske odluke za koje treba podnijeti zahtjev, koje treba donositi i kojima treba upravljati upotrebom tog sustava. Trebalo bi utvrditi detaljna pravila za zajedničke komponente sustava (EU-ov portal za gospodarske subjekte, središnji sustav upravljanja carinskim odlukama i referentne usluge za korisnike) te nacionalne komponente (nacionalni portal za gospodarske subjekte i nacionalni sustav upravljanja carinskim odlukama) tako da se odrede njihove funkcije i međusobna povezanost.

⁽¹⁾ SL L 269, 10.10.2013., str. 1.⁽²⁾ Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/2151 od 13. prosinca 2019. o uspostavi programa rada u pogledu razvoja i uvođenja elektroničkih sustava iz Carinskog zakonika Unije (SL L 325, 16.12.2019., str. 168.).

- (7) Svrha je sustava Jedinstveno upravljanje korisnicima i digitalni potpis (UUM&DS), razvijenog u okviru projekta Izravan pristup gospodarskih subjekata europskim informacijskim sustavima (jedinstveno upravljanje korisnicima i digitalni potpis) iz Provedbene odluke (EU) 2019/2151, upravljanje autentifikacijom i postupkom ovjere pristupa za gospodarske subjekte i druge osobe. Potrebno je utvrditi detaljna pravila u pogledu područja primjene i značajki sustava tako da se odrede različite komponente sustava (zajedničke i nacionalne komponente), njihove funkcije i međusobna povezanost.
- (8) Cilj je sustava europskih obvezujućih tarifnih informacija (EOTI), kako je unaprijeđen u projektu za obvezujuće tarifne informacije (OTI) u okviru Carinskog zakonika Unije, navedenom u Provedbenoj odluci (EU) 2019/2151, uskladiti postupke za podnošenje zahtjeva za odluku o OTI-ju te za donošenje i upravljanje odlukama o OTI-ju sa zahtjevima iz Zakonika upotrebom isključivo tehnika elektroničke obrade podataka. Stoga je potrebno utvrditi pravila o upravljanju tim sustavom. Trebalo bi utvrditi detaljna pravila za zajedničke komponente sustava (EU-ov portal za gospodarske subjekte, središnji sustav EOTI i praćenje obvezne upotrebe OTI-ja) i nacionalne komponente (nacionalni portal za gospodarske subjekte i nacionalni sustav OTI-ja) tako da se odrede njihove funkcije i međusobna povezanost. Nadalje, projektom se želi olakšati praćenje obvezne upotrebe OTI-ja i praćenje produljene upotrebe OTI-ja.
- (9) Cilj je sustava za registraciju i identifikaciju gospodarskih subjekata (EORI), kako je unaprijeđen u projektu za sustav za registraciju i identifikaciju gospodarskih subjekata (EORI 2) u okviru Carinskog zakonika Unije, navedenom u Provedbenoj odluci (EU) 2019/2151, unaprijediti postojeći transeuropski sustav EORI koji omogućuje registraciju i identifikaciju gospodarskih subjekata iz Unije i gospodarskih subjekata iz trećih zemalja te drugih osoba za potrebe primjene carinskog zakonodavstva Unije. Stoga je pravila kojima se sustav uređuje potrebno utvrditi definiranjem komponenata (središnji sustav EORI i nacionalni sustavi EORI) i upotrebe sustava EORI.
- (10) Cilj je sustava AEO, kako je unaprijeđen u projektu za ovlaštene gospodarske subjekte u okviru Carinskog zakonika Unije, navedenom u Provedbenoj odluci (EU) 2019/2151, poboljšati poslovne procese koji se odnose na zahtjeve i odobrenja za status AEO-a te njihovo upravljanje. Sustavom se ujedno uvodi elektronički obrazac za podnošenje zahtjeva i donošenje odluka za AEO-ove, a gospodarskim se subjektima pruža EU-ov carinski portal za gospodarske subjekte (EUCTP) za podnošenje zahtjeva za status AEO-a i primanje odluka o statusu AEO-a elektroničkim putem. Trebalo bi utvrditi detaljna pravila za zajedničke komponente sustava.
- (11) Cilj je sustava kontrole uvoza druge generacije (ICS2), koji je razvijen u okviru projekta za sustav kontrole uvoza druge generacije navedenom u Provedbenoj odluci (EU) 2019/2151, ojačati sigurnost i zaštitu robe koja ulazi u Uniju. Tim se sustavom podupire prikupljanje podataka ulazne skraćene deklaracije (ENS) od različitih gospodarskih subjekata i drugih osoba koji djeluju u međunarodnim lancima opskrbe robom. Namijenjen je podupiranju svih razmjena informacija koje se odnose na ispunjavanje zahtjeva za ulaznu skraćenu deklaraciju između carinskih tijela država članica i gospodarskih subjekata i drugih osoba, i to upotrebom usklađenog sučelja za gospodarske subjekte koji je razvijen kao zajednička ili kao nacionalna aplikacija. Osim toga, u okviru zajedničkog repozitorija i povezanih postupaka njime se podupire zajednička provedba analize rizika u pogledu sigurnosti i zaštite koju u stvarnom vremenu provode carinski uredi prvog ulaska, ali i razmjena rezultata analize rizika među carinskim tijelima država članica prije nego što roba napusti treće zemlje i/ili prije nego što stigne na carinsko područje Unije. Tim se sustavom podupiru carinske mjere za rješavanje rizika u pogledu sigurnosti i zaštite koji su utvrđeni analizom rizika, uključujući carinske provjere i razmjenu rezultata provjera te, prema potrebi, obavijesti gospodarskim subjektima i drugim osobama o određenim mjerama koje moraju poduzeti za smanjenje rizika. Sustavom se podupiru praćenje i evaluacija koje provode Komisija i carinska tijela država članica, a koji se odnose na provedbu zajedničkih kriterija i standarda za rizike u pogledu sigurnosti i zaštite te na mjere provjere i prioritarna područja provjere iz Zakonika.
- (12) Cilj je automatiziranog sustava izvoza (AES), kako je unaprijeđen u projektu za automatizirani sustav izvoza u okviru Carinskog zakonika Unije, navedenom u Provedbenoj odluci (EU) 2019/2151, unaprijediti postojeći sustav kontrole izvoza kako bi bio usklađen s novim poslovnim zahtjevima i zahtjevima u pogledu podataka utvrđenima u Zakoniku. Tim se sustavom ujedno pružaju sve potrebne funkcionalnosti i obuhvaćaju potrebna sučelja s pratećim sustavima, konkretno novim kompjuteriziranim provoznim sustavom i sustavom kontrole kretanja trošarinskih proizvođača. Osim toga, AES-om se podupire provedba centraliziranog carinjenja pri izvoznim funkcionalnostima. Budući da je AES decentralizirani sustav, potrebno je utvrditi pravila definiranjem komponenata i upotrebe sustava.

- (13) Cilj je novog kompjuteriziranog proвозnog sustava (NCTS), kako je unaprijeđen u projektu za novi kompjuterizirani proвозni sustav u okviru Carinskog zakonika Unije, navedenom u Provedbenoj odluci (EU) 2019/2151, unaprijediti postojeću 4. fazu uvođenja NCTS-a kako bi bila usklađena s novim poslovnim zahtjevima i zahtjevima u pogledu podataka utvrđenima u Zakoniku. Sustav je ujedno namijenjen pružanju novih funkcionalnosti iz Zakonika i obuhvaćanju potrebnih sučelja s pratećim sustavima i AES-om. Budući da je NCTS decentralizirani sustav, potrebno je utvrditi pravila definiranjem komponenata i upotrebe sustava.
- (14) Cilj je sustava informativnih obrazaca za posebne postupke (INF SP), razvijenog u okviru projekta za informativne obrasce (INF) za posebne postupke u okviru Carinskog zakonika Unije, navedenom u Provedbenoj odluci (EU) 2019/2151, razviti novi transeuropski sustav za potporu i pojednostavnjenje postupaka upravljanja podacima iz informativnih obrazaca i elektroničke obrade podataka iz informativnih obrazaca u području posebnih postupaka. Trebalo bi utvrditi detaljna pravila za definiranje komponenti sustava i njegove upotrebe.
- (15) Cilj je carinskog sustava za upravljanje rizikom (CRMS) iz članka 36. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2447 ⁽³⁾ podupiranje razmjene informacija o riziku među carinskim tijelima država članica te između njih i Komisije kako bi se poduprla provedba zajedničkog okvira za upravljanje rizikom.
- (16) Cilj je sustava centraliziranog carinjenja za uvoz (CCI), kako je razvijen u okviru projekta za centralizirano carinjenje za uvoz u okviru Carinskog zakonika Unije, navedenom u Provedbenoj odluci (EU) 2019/2151, omogućiti stavljanje robe u carinski postupak upotrebom centraliziranog carinjenja, čime se gospodarskim subjektima omogućuje centraliziranje poslovanja s carinskim stajališta. Obrada carinske deklaracije i puštanje robe trebali bi biti usklađeni među uključenim carinskim uredima. Budući da je CCI decentralizirani sustav, potrebno je utvrditi pravila definiranjem komponenata i upotrebe sustava.
- (17) Cilj je sustava registriranih izvoznika (REX), iz članaka od 68. do 93. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447, omogućiti izvoznicima registriranima u Uniji i u nekim trećim zemljama s kojima Unija ima povlaštenu dogovor da sami potvrde podrijetlo svoje robe. Trebalo bi utvrditi detaljna pravila za definiranje komponenti sustava i njihove upotrebe. U okviru sustava REX izvoznicima se putem obavijesti priložene zahtjevu za status registriranog izvoznika pružaju informacije utvrđene u članku 13. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ i članku 15. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾, pri čemu se prava ispitanika u pogledu obrade njihovih osobnih podataka u vezi s njihovim zahtjevom za registraciju trebaju ostvarivati u skladu s poglavljem III. uredbi (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725.
- (18) Cilj je sustava dokaza o statusu iz Unije (PoUS), razvijenog u okviru projekta PoUS u okviru CZU-a iz Provedbene odluke (EU) 2019/2151, stvaranje novog transeuropskog sustava za pohranu, upravljanje i preuzimanje dokaza o statusu Unije u obliku isprava T2L/T2LF i carinskih robnih manifesta (CGM).
- (19) Cilj je sustava Surveillance, kako je unaprijeđen projektom Surveillance 3 u okviru CZU-a (SURV3) iz Provedbene odluke (EU) 2019/2151, nadograditi sustav Surveillance 2+ kako bi se osigurala njegova usklađenost sa zahtjevima Carinskog zakonika Unije kao što su standardna razmjena informacija tehnikama elektroničke obrade podataka i uspostava funkcionalnosti potrebnih za obradu i analizu potpunog skupa podataka o nadzoru dobivenih od država članica. Sustav Surveillance, koji je dostupan Komisiji i državama članicama, dodatno uključuje kapacitete za rudarenje podataka i funkcije izvješćivanja.

⁽³⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Carinskom zakoniku Unije (SL L 343, 29.12.2015., str. 558.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

- (20) Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2021/414 ⁽⁶⁾ utvrđeni su tehnički protokoli za razvoj, održavanje i upotrebu elektroničkih sustava za razmjenu informacija i pohranu takvih informacija u skladu sa Zakonikom. S obzirom na broj izmjena te uredbe koje bi bile potrebne kako bi se uzela u obzir činjenica da su REX, PoUS i SURV3 već počeli ili će početi s radom, ali i radi jasnoće, Provedbenu uredbu (EU) 2021/414 trebalo bi staviti izvan snage i zamijeniti novom provedbenom uredbom.
- (21) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, prije svega pravo na zaštitu osobnih podataka. Ako je za potrebe primjene carinskog zakonodavstva Unije potrebno obrađivati osobne podatke u elektroničkim sustavima, ti se podaci moraju obrađivati u skladu s uredbama (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725. Osobni podaci gospodarskih subjekata i drugih osoba koji se obrađuju u elektroničkim sustavima ograničeni su na skupove podataka kako su utvrđeni u skupu 3. Stranke, tablici Skupine podataka, iz glave I. poglavlja 1. Priloga A, u skupu 3. Stranke iz glave I. poglavlja 2. Priloga A, u skupu 13. Stranke iz glave II. Priloga B, i Prilogu 12-01 Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2015/2446 ⁽⁷⁾.
- (22) U skladu s člankom 42. Uredbe (EU) 2018/1725 provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka,
- (23) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Odbora za carinski zakonik,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 1.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na sljedeće središnje sustave koji su razvijeni ili unaprijeđeni na temelju sljedećih projekata iz Priloga Provedbenoj odluci (EU) 2019/2151:
- (a) sustav Carinske odluke (CDS), kako je razvijen u okviru projekta Carinskog zakonika Unije (dalje u tekstu „Zakonik” ili „CZU”);
 - (b) sustav za Jedinstveno upravljanje korisnicima i digitalni potpis (UUM&DS), kako je razvijen u okviru projekta Izravan pristup gospodarskih subjekata europskim informacijskim sustavima (jedinstveno upravljanje korisnicima i digitalni potpis);
 - (c) sustav europskih obvezujućih tarifnih informacija (EOTI), kako je unaprijeđen u projektu obvezujućih tarifnih informacija (OTI) u okviru Carinskog zakonika Unije;
 - (d) sustava registracije i identifikacije gospodarskih subjekata (EORI), kako je unaprijeđen u skladu sa zahtjevima Zakonika u okviru projekta EORI 2;
 - (e) sustav ovlaštenih gospodarskih subjekata (AEO), kako je unaprijeđen u skladu sa zahtjevima Zakonika u okviru projekta za unapređenje sustava AEO;
 - (f) sustav kontrole uvoza druge generacije (ICS2), kako je unaprijeđen u projektu za sustav ICS2;

⁽⁶⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/414 od 8. ožujka 2021. o tehničkim protokolima za razvoj, održavanje i upotrebu elektroničkih sustava za razmjenu i pohranu informacija u skladu s Uredbom (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 81, 9.3.2021., str. 37.).

⁽⁷⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343, 29.12.2015., str. 1.).

- (g) sustav informativnih obrazaca za posebne postupke (INF SP), kako je razvijen u projektu Carinskog zakonika Unije za informativne obrasce za posebne postupke;
 - (h) sustav registriranih izvoznika (sustav REX), kako je razvijen u projektu REX u okviru CZU-a;
 - (i) sustav dokaza o statusu iz Unije (PoUS), kako je razvijen u projektu PoUS u okviru CZU-a;
 - (j) sustav Surveillance, kako je razvijen u projektu Surveillance 3 (SURV3) u okviru CZU-a.
2. Ova se Uredba primjenjuje na sljedeće decentralizirane sustave koji su razvijeni ili unaprijeđeni na temelju sljedećih projekata iz Priloga Provedbenoj odluci (EU) 2019/2151:
- (a) automatizirani sustav izvoza (AES), kako je unaprijeđen u skladu sa zahtjevima Zakonika u okviru projekta za AES;
 - (b) novi kompjuterizirani provozni sustav (NCTS), kako je unaprijeđen u skladu sa zahtjevima Zakonika u okviru projekta za unapređenje NCTS-a;
 - (c) sustav centraliziranog carinjenja za uvoz (CCI), kako je razvijen u projektu za CCI u okviru Carinskog zakonika Unije.
3. Ova se Uredba primjenjuje i na sljedeće središnje sustave:
- (a) carinski portal Europske unije za gospodarske subjekte (EUCTP);
 - (b) carinski sustav za upravljanje rizikom (CRMS) iz članka 36. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „zajednička komponenta” znači komponenta elektroničkih sustava razvijena na razini Unije koja je dostupna svim državama članicama ili koju je Komisija utvrdila kao zajedničku komponentu radi učinkovitosti, sigurnosti i racionalizacije;
- (2) „nacionalna komponenta” znači komponenta elektroničkih sustava razvijena na nacionalnoj razini koja je dostupna u državi članici koja je izradila tu komponentu ili pridonijela njezinoj zajedničkoj izradi;
- (3) „transeuropski sustav” znači skup suradničkih sustava u kojima su nadležnosti raspodijeljene među različitim nacionalnim upravama i Komisijom te koji su razvijeni u suradnji s Komisijom.
- (4) „središnji sustav” znači transeuropski sustav razvijen na razini Unije koji se sastoji od zajedničkih komponenti, dostupan je svim državama članicama i za kojeg nije potrebno stvaranje nacionalne komponente;
- (5) „decentralizirani sustav” znači transeuropski sustav koji se sastoji od zajedničkih i nacionalnih komponenti koje se temelje na zajedničkim specifikacijama;
- (6) „EU Login” je Komisijina usluga autentifikacije korisnika koja ovlaštenim korisnicima omogućuje siguran pristup širokom rasponu mrežnih usluga Komisije.

Članak 3.

Kontaktne točke za elektroničke sustave

Komisija i države članice određuju kontaktne točke za svaki od elektroničkih sustava iz članka 1. ove Uredbe radi razmjene informacija kako bi se osigurali koordinirani razvoj, rad i održavanje tih elektroničkih sustava.

Međusobno razmjenjuju pojedinosti o tim kontaktnim točkama te se međusobno obavješćuju čim se neka od pojedinosti o tim kontaktnim točkama promijeni.

POGLAVLJE II.

EU-ov carinski portal za gospodarske subjekte (EUCTP)

Članak 4.

Cilj i struktura EUCTP-a

EUCTP osigurava jedinstvenu ulaznu točku za gospodarske subjekte i druge osobe za potrebe pristupa posebnim portalima za gospodarske subjekte transeuropskih sustava iz članka 6. stavka 1. ove Uredbe.

Članak 5.

Prijava na EUCTP i pristup tom sustavu

1. Autentifikacija te ovjera pristupa gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe pristupa EUCTP-u obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS.

Da bi se carinski predstavnici mogli autentificirati i da bi mogli pristupiti EUCTP-u, njihova ovlast za djelovanje u tom svojstvu mora biti registrirana u sustavu UUM&DS ili u sustavu upravljanja identitetima i pristupom koji je uspostavila država članica u skladu s člankom 20. ove Uredbe. Ovlaštenje se ne registrira za potrebe pristupa EU-ovu posebnom portalu za gospodarske subjekte za PoUS kako je navedeno u članku 95. ove Uredbe ni za pristup zajedničkom sučelju za gospodarske subjekte za sustav ICS2 kako je navedeno u članku 45. ove Uredbe.

2. Autentifikacija te ovjera pristupa carinskih tijela država članica za potrebe pristupa EUCTP-u obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.

3. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa EUCTP-u obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS ili mrežnih usluga koje pruža Komisija.

Članak 6.

Upotreba EUCTP-a

1. U okviru EUCTP-a pruža se pristup posebnim portalima za gospodarske subjekte transeuropskih sustava EOTI, AEO, INF, REX i PoUS iz članaka 24., 38., 67., 82. i 95. ove Uredbe, ali i zajedničkom sučelju za gospodarske subjekte za sustav ICS2 iz članka 45. ove Uredbe.

2. EUCTP se upotrebljava za razmjenu informacija između carinskih tijela država članica i gospodarskih subjekata i drugih osoba o zahtjevima, odobrenjima i odlukama koji se odnose na sustave EOTI, AEO, INF, REX i PoUS.

3. EUCTP se može upotrijebiti za razmjenu informacija između carinskih tijela država članica i gospodarskih subjekata i drugih osoba o ulaznim skraćenim deklaracijama i, prema potrebi, o njihovim izmjenama, izdanim prijavama i poništenjima koji se odnose na sustav ICS2.

POGLAVLJE III.

Sustav Carinske odluke (CDS)

Članak 7.

Cilj i struktura CDS-a

1. CDS omogućuje komunikaciju Komisije, carinskih tijela država članica, gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe podnošenja i obrade zahtjeva i odluka iz članka 8. stavka 1. ove Uredbe te upravljanja odlukama koje se odnose na odobrenja, točnije izmjenama, opozivima, poništenjima i suspenzijama.
2. CDS čine sljedeće zajedničke komponente:
 - (a) EU-ov portal za gospodarske subjekte;
 - (b) središnji sustav upravljanja carinskim odlukama („središnji CDMS”);
 - (c) referentne usluge za korisnike.
3. Države članice mogu uspostaviti sljedeće nacionalne komponente:
 - (a) nacionalni portal za gospodarske subjekte;
 - (b) nacionalni sustav upravljanja carinskim odlukama („nacionalni CDMS”);

Članak 8.

Upotreba CDS-a

1. CDS se upotrebljava za podnošenje i obradu zahtjeva za sljedeća odobrenja te za upravljanje odlukama koje se odnose na sljedeće zahtjeve ili odobrenja:
 - (a) odobrenje za pojednostavnjenje određivanja iznosa koji su dio carinske vrijednosti robe, iz članka 73. Zakonika;
 - (b) odobrenje za polaganje zajedničkog osiguranja, uključujući moguće smanjenje ili odricanje, iz članka 95. Zakonika;
 - (c) odobrenje za odgodu plaćanja carine ako se odobrenje ne izdaje za jednu radnju, iz članka 110. Zakonika;
 - (d) odobrenje za vođenje prostora za privremeni smještaj, iz članka 148. Zakonika;
 - (e) odobrenje za uspostavu usluge redovitog brodskog prijevoza, iz članka 120. Delegirane uredbe (EU) 2015/2446;
 - (f) odobrenje za status ovlaštenog izdavatelja, iz članka 128. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/2446;
 - (g) odobrenje za redovito korištenje pojednostavnjene deklaracije, iz članka 166. stavka 2. Zakonika;
 - (h) odobrenje za centralizirano carinjenje, iz članka 179. Zakonika;
 - (i) odobrenje za podnošenje carinske deklaracije u obliku unosa u evidencije deklaranta, uključujući za izvozni postupak, iz članka 182. Zakonika;
 - (j) odobrenje za samoprocjenu, iz članka 185. Zakonika;
 - (k) odobrenje za status subjekta ovlaštenog za vaganje banana, iz članka 155. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/2446;
 - (l) odobrenje za primjenu postupka unutarnje proizvodnje, iz članka 211. stavka 1. točke (a) Zakonika;
 - (m) odobrenje za primjenu postupka vanjske proizvodnje, iz članka 211. stavka 1. točke (a) Zakonika;

- (n) odobrenje za primjenu postupka uporabe u posebne svrhe, iz članka 211. stavka 1. točke (a) Zakonika;
- (o) odobrenje za primjenu postupka privremenog uvoza, iz članka 211. stavka 1. točke (a) Zakonika;
- (p) odobrenje za upravljanje prostorom za smještaj za carinsko skladištenje robe, iz članka 211. stavka 1. točke (b) Zakonika;
- (q) odobrenje za status ovlaštenog primatelja za prijevoze TIR, iz članka 230. Zakonika;
- (r) odobrenje za status ovlaštenog pošiljatelja za provoz Unije, iz članka 233. stavka 4. točke (a) Zakonika;
- (s) odobrenje za status ovlaštenog primatelja za provoz Unije, iz članka 233. stavka 4. točke (b) Zakonika;
- (t) odobrenje za uporabu posebnog pečata, iz članka 233. stavka 4. točke (c) Zakonika;
- (u) odobrenje za uporabu provodne deklaracije s ublaženim zahtjevima za podacima, iz članka 233. stavka 4. točke (d) Zakonika;
- (v) odobrenje za uporabu elektroničke prijevozne isprave kao carinske deklaracije, iz članka 233. stavka 4. točke (e) Zakonika.

2. Zajedničke komponente CDS-a upotrebljavaju se za zahtjeve i odobrenja iz stavka 1. te za upravljanje odlukama koje se odnose na te zahtjeve i odobrenja ako ta odobrenja ili odluke mogu utjecati na više od jedne države članice.

3. Država članica može odlučiti da se zajedničke komponente CDS-a mogu upotrebljavati za zahtjeve i odobrenja iz stavka 1. te za upravljanje odlukama koje se odnose na te zahtjeve i odobrenja ako ta odobrenja ili odluke utječu samo na tu državu članicu.

4. CDS se ne smije upotrebljavati za zahtjeve, odobrenja i odluke koji nisu navedeni u stavku 1.

Članak 9.

Prijava na CDS i pristup tom sustavu

1. Autentifikacija te ovjera pristupa gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe pristupa zajedničkim komponentama CDS-a obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS.

Da bi se carinski predstavnici mogli autentificirati i da bi mogli pristupiti zajedničkim komponentama CDS-a, njihova ovlast za djelovanje u tom svojstvu mora biti registrirana u sustavu UUM&DS ili u sustavu upravljanja identitetima i pristupom koji je uspostavila država članica u skladu s člankom 20. ove Uredbe.

2. Autentifikacija te ovjera pristupa carinskih tijela država članica za potrebe pristupa zajedničkim komponentama CDS-a obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.

3. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa zajedničkim komponentama CDS-a obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS ili mrežnih usluga koje pruža Komisija.

Članak 10.

EU-ov portal za gospodarske subjekte

1. EU-ov portal za gospodarske subjekte ulazna je točka u CDS za gospodarske subjekte i druge osobe.

2. EU-ov portal za gospodarske subjekte mora biti interoperabilan sa središnjim CDMS-om te s nacionalnim CDMS-ovima ako su ih uspostavile države članice.

3. EU-ov portal za gospodarske subjekte upotrebljava se za zahtjeve i odobrenja iz članka 8. stavka 1. ove Uredbe te za upravljanje odlukama koje se odnose na te zahtjeve i odobrenja ako ta odobrenja ili odluke mogu utjecati na više od jedne države članice.

4. Država članica može odlučiti da se EU-ov portal za gospodarske subjekte može upotrebljavati za zahtjeve i odobrenja iz članka 8. stavka 1. ove Uredbe te za upravljanje odlukama koje se odnose na te zahtjeve i odobrenja ako ta odobrenja ili odluke utječu samo na tu državu članicu.

Ako država članica odluči upotrebljavati EU-ov portal za gospodarske subjekte za odobrenja ili odluke koje utječu samo na nju, o tome obavješćuje Komisiju.

Članak 11.

Središnji CDMS

1. Središnji CDMS upotrebljavaju carinska tijela država članica za obradu zahtjeva i odobrenja iz članka 8. stavka 1. ove Uredbe te upravljanje odlukama koje se odnose na te zahtjeve i ta odobrenja, za potrebe provjera jesu li ispunjeni uvjeti za prihvaćanje zahtjeva i donošenje odluke.

2. Središnji CDMS mora biti interoperabilan s EU-ovim portalom za gospodarske subjekte, referentnim uslugama za korisnike iz članka 13. ove Uredbe i s nacionalnim CDMS-ovima ako su ih uspostavile države članice.

Članak 12.

Međusobno savjetovanje carinskih tijela država članica upotrebom CDMS-a

Carinsko tijelo države članice upotrebljava središnji CDMS ako se treba savjetovati s carinskim tijelom druge države članice prije donošenja odluke o zahtjevu ili odobrenju iz članka 8. stavka 1. ove Uredbe.

Članak 13.

Referentne usluge za korisnike

1. Referentne usluge za korisnike upotrebljavaju se za središnju pohranu podataka koji se odnose na odobrenja iz članka 8. stavka 1. i na odluke koje se odnose na ta odobrenja te omogućuju pregled, reproduciranje i potvrđivanje tih odobrenja u okviru drugih elektroničkih sustava uspostavljenih za potrebe članka 16. Zakonika.

2. Referentne usluge za korisnike upotrebljavaju se za središnju pohranu podataka koji se odnose na registracije u sustavu REX iz članaka 80. i 87. ove Uredbe te omogućuju pregled, reproduciranje i potvrđivanje tih registracija u okviru drugih elektroničkih sustava uspostavljenih za potrebe članka 16. Zakonika. Andora, Norveška, San Marino, Švicarska i Turska koriste te usluge za pohranu podataka svojih nacionalnih registriranih gospodarskih subjekata te za pregledavanje, repliciranje i potvrđivanje podataka iz sustava REX za države članice i iz sustava REX za treće zemlje s kojima Unija ima povlašteni trgovinski dogovor, za potrebe njihovih aranžmana u općem sustavu povlastica.

3. Referentne usluge za korisnike upotrebljavaju se za pohranu podataka iz sustava EORI, EBTI i AEO te omogućuju pregled, reproduciranje i potvrđivanje tih podataka u okviru drugih elektroničkih sustava uspostavljenih za potrebe članka 16. Zakonika.

Članak 14.

Nacionalni portal za gospodarske subjekte

1. Nacionalni portal za gospodarske subjekte, ako je uspostavljen, dodatna je ulazna točka u CDS za gospodarske subjekte i druge osobe.
2. Kad je riječ o zahtjevima i odobrenjima iz članka 8. stavka 1. ove Uredbe i o upravljanju odlukama koje se odnose na te zahtjeve i odobrenja, ako ta odobrenja ili odluke mogu utjecati na više od jedne države članice, gospodarski subjekti i druge osobe mogu birati između nacionalnog portala za gospodarske subjekte, ako je uspostavljen, ili EU-ova portala za gospodarske subjekte.
3. Nacionalni portal za gospodarske subjekte mora biti interoperabilan s nacionalnim CDMS-om ako je potonji uspostavljen.
4. Ako država članica uspostavi nacionalni portal za gospodarske subjekte, mora o tome obavijestiti Komisiju.

Članak 15.

Nacionalni CMDS

1. Nacionalni CMDS, ako je uspostavljen, upotrebljava carinsko tijelo države članice koje ga je uspostavilo za obradu zahtjeva i odobrenja iz članka 8. stavka 1. ove Uredbe te za upravljanje odlukama koje se odnose na te zahtjeve i ta odobrenja, za potrebe provjera jesu li ispunjeni uvjeti za prihvaćanje zahtjeva i donošenje odluke.
2. Kako bi se carinska tijela država članica mogla međusobno savjetovati, kako je navedeno u članku 12. ove Uredbe, nacionalni CDMS mora biti interoperabilan sa središnjim CDMS-om.

POGLAVLJE IV.

Sustav Jedinствeno upravljanje korisnicima i digitalni potpis (UUM&DS)

Članak 16.

Cilj i struktura sustava UUM&DS

1. Sustav UUM&DS omogućuje komunikaciju između sustava Komisije i sustava država članica za upravljanje identitetima i pristupom iz članka 20. ove Uredbe kako bi se osoblju Komisije, gospodarskim subjektima i drugim osobama omogućio siguran ovlaštenu pristup elektroničkim sustavima.
2. Sustav UUM&DS čine sljedeće zajedničke komponente:
 - (a) sustav upravljanja pristupom;
 - (b) administracijski sustav upravljanja.
3. Država članica uspostavlja sustav za upravljanje identitetima i pristupom kao nacionalnu komponentu sustava UUM&DS.

Članak 17.

Upotreba sustava UUM&DS

Sustav UUM&DS upotrebljava se za osiguravanje autentifikacije i ovjere pristupa za:

- (a) gospodarske subjekte i druge osobe za potrebe pristupa EUCTP-u, zajedničkim komponentama CDS-a i sustavima EOTI, AEO, INF SP, REX, PoUS i ICS2;

- (b) osoblje Komisije za potrebe pristupa EUCTP-u, zajedničkim komponentama CDS-a, sustavima EOTI, EORI, AEO, ICS2, AES, NCTS, CRMS, CCI, REX, PoUS i INF SP te za potrebe održavanja sustava UUM&DS i upravljanja njime.

Članak 18.

Sustav upravljanja pristupom

Komisija uspostavlja sustav upravljanja pristupom kojim se na temelju interoperabilnosti sa sustavima država članica za upravljanje identitetima i pristupom iz članka 20. ove Uredbe potvrđuju zahtjevi za pristup koje u okviru sustava UUM&DS podnose gospodarski subjekti i druge osobe.

Članak 19.

Administracijski sustav upravljanja

Komisija uspostavlja administracijski sustav kako bi upravljala pravilima provjere vjerodostojnosti i ovlasti za potvrđivanje identifikacijskih podataka gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe omogućivanja pristupa elektroničkim sustavima.

Članak 20.

Sustavi država članica za upravljanje identitetima i pristupom

Države članice uspostavljaju sustav za upravljanje identitetima i pristupom kako bi osigurale:

- (a) sigurnu registraciju i pohranu identifikacijskih podataka gospodarskih subjekata i drugih osoba;
- (b) sigurnu razmjenu potpisanih i šifriranih identifikacijskih podataka gospodarskih subjekata i drugih osoba.

POGLAVLJE V.

Sustav europskih obvezujućih tarifnih informacija (EOTI)

Članak 21.

Cilj i struktura sustava EOTI

1. U skladu s člancima 33. i 34. Zakonika sustav EOTI omogućuje sljedeće:
 - (a) međusobno komuniciranje Komisije, carinskih tijela država članica, gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe podnošenja i obrade zahtjeva i odluka o OTI-ju;
 - (b) upravljanje bilo kojim kasnijim događajem koji može utjecati na prvotni zahtjev ili odluku;
 - (c) praćenje obvezne primjene odluka o OTI-ju;
 - (d) praćenje i upravljanje produljenom primjenom odluka o OTI-ju;
 - (e) Komisijino praćenje odluka o OTI-ju, uključujući postupke za podnošenje zahtjeva za te odluke, njihovo donošenje i upravljanje njima, kako bi se osigurala ujednačena primjena carinskog i drugog zakonodavstva Unije.
2. Sustav EOTI čine sljedeće zajedničke komponente:
 - (a) EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav EOTI;

(b) središnji sustav EOTI;

(c) funkcionalnost za praćenje primjene odluka o OTI-ju.

3. Države članice mogu kao nacionalnu komponentu uspostaviti nacionalni sustav za obvezujuće tarifne informacije („nacionalni sustav OTI-ja”) zajedno s nacionalnim portalom za gospodarske subjekte.

Članak 22.

Upotreba sustava EOTI

1. Sustav EOTI upotrebljava se za podnošenje, obradu, razmjenu i pohranu informacija koje se odnose na zahtjeve i odluke povezane s OTI-jem ili na bilo koji kasniji događaj koji može utjecati na prvotni zahtjev ili odluku iz članka 21. stavka 1. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.

2. Carinska tijela država članica upotrebljavaju sustav EOTI za olakšavanje praćenja ispunjavanja obveza koje proizlaze iz OTI-ja u skladu s člankom 21. stavkom 3. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.

3. Kad se količina robe koja se može ocariniti tijekom razdoblja produljene primjene dosegne, Komisija o tome putem sustava EOTI i u skladu s člankom 22. stavkom 2. trećim podstavkom Provedbene uredbe (EU) 2015/2447 odmah obavješćuje države članice.

Članak 23.

Prijava na EOTI i pristup tom sustavu

1. Autentifikacija te ovjera pristupa gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava EOTI obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS.

Da bi se carinski predstavnici mogli autentificirati i da bi mogli pristupiti zajedničkim komponentama EOTI-ja, njihova ovlast za djelovanje u tom svojstvu mora biti registrirana u sustavu UUM&DS ili u sustavu upravljanja identitetima i pristupom koji je uspostavila država članica u skladu s člankom 20. ove Uredbe.

2. Autentifikacija te ovjera pristupa carinskih tijela država članica za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava EOTI obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.

3. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava EOTI obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS ili mrežnih usluga koje pruža Komisija.

Članak 24.

EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav EOTI

1. EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav EOTI povezan je s EUCTP-om pri čemu je potonji ulazna točka u sustav EOTI za gospodarske subjekte i druge osobe.

2. EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav EOTI mora biti interoperabilan sa središnjim sustavom EOTI i, ako su države uspostavile nacionalne sustave OTI-ja, nuditi preusmjerenje na nacionalne portale za gospodarske subjekte.

3. EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav EOTI upotrebljava se za podnošenje i razmjenu informacija koje se odnose na zahtjeve i odluke povezane s OTI-jem ili na bilo koji kasniji događaj koji može utjecati na prvotni zahtjev ili odluku.

*Članak 25.***Središnji sustav EOTI**

1. Središnji sustav EOTI upotrebljavaju carinska tijela država članica za obradu, razmjenu i pohranu informacija koje se odnose na zahtjeve i odluke povezane s OTI-jem ili na bilo koji kasniji događaj koji može utjecati na prvotni zahtjev ili odluku, u svrhu provjere jesu li ispunjeni uvjeti za prihvaćanje zahtjeva i za donošenje odluke.
2. Središnji sustav EOTI upotrebljavaju carinska tijela država članica za potrebe savjetovanja, obrade, razmjene i pohrane informacija iz članka 16. stavka 4., članka 17., članka 21. stavka 2. točke (b) i članka 21. stavka 5. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.
3. Središnji sustav EOTI mora biti interoperabilan s EU-ovim posebnim portalom za gospodarske subjekte za sustav EOTI i s nacionalnim sustavima OTI-ja ako su uspostavljeni.

*Članak 26.***Međusobno savjetovanje carinskih tijela država članica upotrebom središnjeg sustava EOTI**

Carinsko tijelo države članice upotrebljava središnji sustav EOTI za potrebe savjetovanja s carinskim tijelom druge države članice kako bi se osigurala usklađenost s člankom 16. stavkom 1. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.

*Članak 27.***Praćenje primjene odluka o OTI-ju**

Funkcionalnost za praćenje primjene odluka o OTI-ju upotrebljava se za potrebe članka 21. stavka 3. i članka 22. stavka 2. trećeg podstavka Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.

*Članak 28.***Nacionalni portal za gospodarske subjekte**

1. Ako je država članica uspostavila nacionalni sustav OTI-ja u skladu s člankom 21. stavkom 3. ove Uredbe, nacionalni portal za gospodarske subjekte glavna je ulazna točka u nacionalni sustav OTI-ja za gospodarske subjekte i druge osobe.
2. Gospodarski subjekli i druge osobe upotrebljavaju nacionalni portal za gospodarske subjekte, ako je uspostavljen, u pogledu zahtjeva i odluka koje se odnose na OTI ili u pogledu bilo kojeg kasnijeg događaja koji može utjecati na prvotni zahtjev ili odluku.
3. Nacionalni portal za gospodarske subjekte mora biti interoperabilan s nacionalnim sustavom OTI-ja, ako je potonji uspostavljen.
4. Nacionalni portal za gospodarske subjekte olakšava postupke ekvivalentne postupcima koje olakšava EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav EOTI.
5. Ako država članica uspostavi nacionalni portal za gospodarske subjekte, mora o tome obavijestiti Komisiju. Komisija osigurava da se nacionalnom portalu za gospodarske subjekte može pristupiti izravno s EU-ova posebnog portala za gospodarske subjekte za sustav EOTI.

*Članak 29.***Nacionalni sustav OTI-ja**

1. Ako je uspostavljen nacionalni sustav OTI-ja, carinsko tijelo države članice koje je uspostavilo taj sustav upotrebljava ga za obradu, razmjenu i pohranu informacija koje se odnose na zahtjeve i odluke povezane s OTI-jem ili na bilo koji kasniji događaj koji može utjecati na prvotni zahtjev ili odluku, u svrhu provjere jesu li ispunjeni uvjeti za prihvaćanje zahtjeva i za donošenje odluke.

2. Carinsko tijelo države članice upotrebljava svoj nacionalni sustav OTI-ja za potrebe savjetovanja, obrade, razmjene i pohrane informacija iz članka 16. stavka 4., članka 17., članka 21. stavka 2. točke (b) i članka 21. stavka 5. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447, osim ako za te potrebe upotrebljava središnji sustav EOTI.
3. Nacionalni sustav OTI-ja mora biti interoperabilan s nacionalnim portalom za gospodarske subjekte i sa središnjim sustavom EOTI.

POGLAVLJE VI.

Sustav za registraciju i identifikaciju gospodarskih subjekata (EORI)

Članak 30.

Cilj i struktura sustava EORI

Sustavom EORI omogućuje se jedinstvena registracija i identifikacija gospodarskih subjekata i drugih osoba na razini Unije.

Sustav EORI čine sljedeće komponente:

- (a) središnji sustav EORI;
- (b) nacionalni sustavi EORI, ako su ih uspostavile države članice.

Članak 31.

Upotreba sustava EORI

1. Carinska tijela država članica upotrebljavaju sustav EORI u sljedeće svrhe:
 - (a) primanje podataka, koje su dostavile države članice, za registraciju gospodarskih subjekata i drugih osoba kako je navedeno u Prilogu 12-01 Delegiranoj uredbi (EU) 2015/2446 („podaci za EORI”);
 - (b) pohranjivanje na središnjoj razini podataka za EORI koji se odnose na registraciju i identifikaciju gospodarskih subjekata i drugih osoba;
 - (c) stavljanje na raspolaganje podataka za EORI državama članicama.
2. Sustav EORI omogućuje carinskim tijelima država članica internetski pristup podacima za EORI na razini središnjeg sustava.
3. Sustav EORI mora biti interoperabilan sa svim ostalim elektroničkim sustavima u kojima se upotrebljava EORI broj.

Članak 32.

Prijava na središnji sustav EORI i pristup tom sustavu

1. Autentifikacija te ovjera pristupa carinskih tijela država članica za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava EORI obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.
2. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava EORI obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS ili mrežnih usluga koje pruža Komisija.

*Članak 33.***Središnji sustav EORI**

1. Središnji sustav EORI upotrebljavaju carinska tijela država članica za potrebe članka 7. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.
2. Središnji sustav EORI mora biti interoperabilan s nacionalnim sustavima EORI, ako su uspostavljeni.

*Članak 34.***Nacionalni sustav EORI**

1. Ako je uspostavljen nacionalni sustav EORI, carinsko tijelo države članice koje je uspostavilo taj sustav upotrebljava ga za razmjenu i pohranu podataka za EORI.
2. Nacionalni sustav EORI mora biti interoperabilan sa središnjim sustavom EORI.

*POGLAVLJE VII.***Sustav ovlaštenih gospodarskih subjekata (AEO)***Članak 35.***Cilj i struktura sustava AEO**

1. Sustav AEO omogućuje međusobno komuniciranje Komisije, carinskih tijela država članica, gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe podnošenja i obrade zahtjeva i odobrenja za status AEO-a, kao i za upravljanje svim kasnijim događajima koji mogu utjecati na prvotnu odluku, kako je navedeno u članku 30. stavku 1. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.
2. Sustav AEO čine sljedeće zajedničke komponente:
 - (a) EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav AEO;
 - (b) središnji sustav AEO.
3. Države članice mogu uspostaviti sljedeće nacionalne komponente:
 - (a) nacionalni portal za gospodarske subjekte;
 - (b) nacionalni sustav ovlaštenih gospodarskih subjekata („nacionalni sustav AEO“).

*Članak 36.***Upotreba sustava AEO**

1. Sustav AEO upotrebljava se za podnošenje, razmjenu, obradu i pohranu informacija koje se odnose na zahtjeve i odluke u pogledu statusa AEO-a ili na bilo koji kasniji događaj koji može utjecati na prvotnu odluku, kako je navedeno u članku 30. stavku 1. i članku 31. stavcima 1. i 4. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.
2. Carinska tijela država članica upotrebljavaju sustav AEO za ispunjavanje svojih obveza iz članka 31. stavaka 1. i 4. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447 te za vođenje evidencije o relevantnim savjetovanjima.

*Članak 37.***Prijava na središnji sustav AEO i pristup tom sustavu**

1. Autentifikacija te ovjera pristupa gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava AEO obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS.

Da bi se carinski predstavnici mogli autentificirati i da bi mogli pristupiti zajedničkim komponentama sustava AEO, njihova ovlast za djelovanje u tom svojstvu mora biti registrirana u sustavu UUM&DS ili u sustavu upravljanja identitetima i pristupom koji je uspostavila država članica u skladu s člankom 20. ove Uredbe

2. Autentifikacija te ovjera pristupa carinskih tijela država članica za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava AEO obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.

3. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava AEO obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS ili mrežnih usluga koje pruža Komisija.

*Članak 38.***EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav AEO**

1. EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav AEO povezan je s EUCTP-om pri čemu je potonji ulazna točka u sustav AEO za gospodarske subjekte i druge osobe.

2. EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav AEO mora biti interoperabilan sa središnjim sustavom AEO i nuditi preusmjeravanje na nacionalni portal za gospodarske subjekte ako je uspostavljen.

3. EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav AEO upotrebljava se za podnošenje i razmjenu informacija koje se odnose na zahtjeve i odluke u pogledu statusa AEO-a ili na bilo koji kasniji događaj koji može utjecati na prvotnu odluku.

*Članak 39.***Središnji sustav AEO**

1. Središnji sustav AEO upotrebljavaju carinska tijela država članica za razmjenu i pohranu informacija koje se odnose na zahtjeve i odluke u pogledu statusa AEO-a ili na bilo koji kasniji događaj koji može utjecati na prvotnu odluku.

2. Carinska tijela država članica upotrebljavaju središnji sustav AEO za razmjenu i pohranu informacija, savjetovanje i upravljanje odlukama u skladu s člancima 30. i 31. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.

3. Središnji sustav AEO mora biti interoperabilan s EU-ovim portalom za gospodarske subjekte i s nacionalnim sustavima AEO, ako su uspostavljeni.

*Članak 40.***Nacionalni portal za gospodarske subjekte**

1. Nacionalni portal za gospodarske subjekte, ako je uspostavljen, omogućuje razmjenu informacija koje se odnose na zahtjeve i odluke u pogledu statusa AEO-a.

2. Gospodarski subjekti i druge osobe upotrebljavaju nacionalni portal za gospodarske subjekte, ako je uspostavljen, za razmjenu informacija s carinskim tijelima država članica u odnosu na zahtjeve i odluke u pogledu statusa AEO-a.

3. Nacionalni portal za gospodarske subjekte mora biti interoperabilan s nacionalnim sustavom AEO.

*Članak 41.***Nacionalni sustav AEO**

1. Nacionalni sustav AEO, ako je uspostavljen, upotrebljava carinsko tijelo države članice koje ga je uspostavilo za razmjenu i pohranu informacija koje se odnose na zahtjeve i odluke u pogledu statusa AEO-a ili na bilo koji kasniji događaj koji može utjecati na prvotnu odluku.
2. Nacionalni sustav AEO mora biti interoperabilan s nacionalnim portalom za gospodarske subjekte, ako je uspostavljen, te sa središnjim sustavom AEO.

POGLAVLJE VIII.

Sustav kontrole uvoza druge generacije (ICS2)*Članak 42.***Cilj i struktura sustava ICS2**

1. Sustavom ICS2 podupire se komunikacija između carinskih tijela država članica i Komisije te između gospodarskih subjekata i drugih osoba i carinskih tijela država članica za sljedeće potrebe:
 - (a) ispunjavanje zahtjeva za ulaznu skraćenu deklaraciju;
 - (b) analiza rizika koju provode carinska tijela država članica i koja se prvenstveno odnosi na sigurnost i zaštitu te na carinske mjere za smanjenje relevantnih rizika, uključujući carinske provjere;
 - (c) komunikacija među carinskim tijelima država članica za potrebe ispunjavanja zahtjeva za ulaznu skraćenu deklaraciju;
 - (d) osiguravanje ujednačene primjene carinskog zakonodavstva i smanjenje rizika, među ostalim obradom, usporedbom, analizom podataka država članica i Komisije te obogaćivanjem i priopćavanjem podataka državama članicama.
2. Sustav ICS2 čine sljedeće zajedničke komponente:
 - (a) zajedničko sučelje za gospodarske subjekte;
 - (b) zajednički repozitorij.
3. Svaka država članica uspostavlja svoj nacionalni sustav ulaska kao nacionalnu komponentu.
4. Države članice mogu uspostaviti svoja nacionalna sučelja za gospodarske subjekte kao nacionalne komponente.

*Članak 43.***Upotreba sustava ICS2**

1. Sustav ICS2 upotrebljava se u sljedeće svrhe:
 - (a) podnošenje, obrada i pohrana podataka ulaznih skraćenih deklaracija te zahtjeva za izmjenu i poništenje u skladu s člancima 127. i 129. Zakonika;
 - (b) zaprimanje, obrada i pohrana podataka ulaznih skraćenih deklaracija dobivenih iz deklaracija iz članka 130. Zakonika;
 - (c) podnošenje, obrada i pohrana informacija koje se odnose na obavijesti o dolasku broda za plovidbu morem ili zrakoplova u skladu s člankom 133. Zakonika;
 - (d) zaprimanje, obrada i pohrana informacija koje se odnose na podnošenje robe carini u skladu s člankom 139. Zakonika;
 - (e) zaprimanje, obrada i pohrana informacija o zahtjevima za analizu rizika i rezultatima tih analiza, preporukama za provjere, odlukama o provjerama i rezultatima provjera u skladu s člankom 46. stavcima 3. i 5. i člankom 47. stavkom 2. Zakonika;

- (f) zaprimanje, obrada, pohrana i slanje obavijesti i informacija gospodarskim subjektima ili drugim osobama u skladu s člankom 186. stavkom 2. točkom (e) i člankom 186. stavcima od 3. do 6. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447 i člankom 24. stavkom 2. Delegirane uredbe (EU) 2015/2446;
- (g) podnošenje, obrada i pohrana informacija koje provode gospodarski subjekti ili druge osobe na zahtjev carinskih tijela država članica u skladu s člankom 186. stavcima 3. i 4. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.
2. Sustav ICS2 upotrebljava se za potporu praćenju i evaluaciji koje provode Komisija i države članice, a koji se odnose na provedbu zajedničkih kriterija i standarda za rizike u pogledu sigurnosti i zaštite te na mjere provjere i prioritarna područja provjere iz članka 46. stavka 3. Zakonika.
3. Kako bi se dodatno poduprli procesi upravljanja rizikom, uz podatke iz stavka 1., sustav ICS2 upotrebljava se za prikupljanje, pohranu, obradu i analizu sljedećih elemenata informacija:
- (a) drugih informacija iz stavka 1. ovog članka;
- (b) informacija o riziku i rezultata analize rizika razmijenjenih u skladu s člankom 46. stavkom 5. Zakonika;
- (c) podataka razmijenjenih na temelju članka 47. stavka 2. Zakonika;
- (d) podataka koje su države članice ili Komisija prikupile iz nacionalnih, Unijinih ili međunarodnih izvora u skladu s člankom 46. stavkom 4. drugim podstavkom Zakonika.

Članak 44.

Prijava na ICS2 i pristup tom sustavu

1. Autentifikacija te ovjera pristupa gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava ICS2 obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS.
2. Autentifikacija te ovjera pristupa carinskih tijela država članica za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava ICS2 obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.
3. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava ICS2 obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS ili mrežnih usluga koje pruža Komisija.

Članak 45.

Zajedničko sučelje za gospodarske subjekte

1. Zajedničko sučelje za gospodarske subjekte ulazna je točka u sustav ICS2 za gospodarske subjekte i druge osobe za potrebe članka 182. stavka 1.a Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.
2. Zajedničko sučelje za gospodarske subjekte mora biti interoperabilno sa zajedničkim repozitorijem sustava ICS2 iz članka 46. ove Uredbe.
3. Zajedničko sučelje za gospodarske subjekte upotrebljava se za podnošenje, zahtjeve za izmjene, zahtjeve za poništenje, obradu i pohranu podataka ulaznih skraćениh deklaracija i obavijesti o dolasku te za razmjenu informacija između carinskih tijela država članica i gospodarskih subjekata i drugih osoba.

*Članak 46.***Zajednički repozitorij sustava ICS2**

1. Carinska tijela država članica i Komisija upotrebljavaju zajednički repozitorij sustava ICS2 za obradu, pohranu i razmjenu podataka ulaznih skraćenih deklaracija, zahtjevâ za izmjenu, zahtjevâ za poništenje, obavijesti o dolasku, informacija o podnošenju robe, informacija o zahtjevima za analizu rizika i rezultatima tih analiza, preporukama za provjere, odlukama o provjerama i rezultatima provjera te informacija koje se razmjenjuju s gospodarskim subjektima ili drugim osobama.
2. Komisija i države članice upotrebljavaju zajednički repozitorij sustava ICS2 za potrebe statistike i evaluacije te za razmjenu informacija ulazne skraćene deklaracije među državama članicama te između Komisije i država članica.
3. Komisija i države članice upotrebljavaju zajednički repozitorij sustava ICS2 za potrebe prikupljanja, pohrane, obrade i analize dodatnih elemenata informacija povezanih s ulaznim skraćenim deklaracijama radi olakšavanja postupaka upravljanja rizikom iz članka 43. stavka 3. ove Uredbe s pomoću funkcije sigurnosne i zaštitne analitike sustava ICS2.
4. Zajednički repozitorij sustava ICS2 mora biti interoperabilan sa zajedničkim sučeljem za gospodarske subjekte, nacionalnim sučeljima za gospodarske subjekte, ako su ih države članice uspostavile, i s nacionalnim sustavima ulaska.

*Članak 47.***Razmjena informacija među carinskim tijelima država članica upotrebom zajedničkog repozitorija sustava ICS2**

Carinsko tijelo države članice upotrebljava zajednički repozitorij sustava ICS2 kako bi razmjenjivalo informacije s carinskim tijelom druge države članice u skladu s člankom 186. stavkom 2. točkom (a) Provedbene uredbe (EU) 2015/2447 prije provođenja analize rizika koja se prvenstveno odnosi na sigurnost i zaštitu.

Carinsko tijelo države članice ujedno upotrebljava zajednički repozitorij sustava ICS2 kako bi razmjenjivalo informacije s carinskim tijelom druge države članice o preporučenim provjerama, odlukama donesenima u pogledu preporučenih provjera i o rezultatima carinskih provjera u skladu s člankom 186. stavcima 7. i 7.a Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.

*Članak 48.***Nacionalno sučelje za gospodarske subjekte**

1. Nacionalno sučelje za gospodarske subjekte, ako su ga države članice uspostavile, ulazna je točka u sustav ICS2 za gospodarske subjekte i druge osobe u skladu s člankom 182. stavkom 1.a Provedbene uredbe (EU) 2015/2447 ako je podnesak upućen državi članici koja upravlja nacionalnim sučeljem za gospodarske subjekte.
2. Kada je riječ o podnošenju, izmjenama, poništenju, obradi, pohrani podataka ulaznih skraćenih deklaracije i obavijestima o dolasku, ali i o razmjeni informacija između carinskih tijela i gospodarskih subjekata i drugih osoba, gospodarski subjekti i druge osobe mogu odabrati hoće li se koristiti nacionalnim sučeljem za gospodarske subjekte, ako je uspostavljen, ili zajedničkim sučeljem za gospodarske subjekte.
3. Nacionalno sučelje za gospodarske subjekte, ako je uspostavljeno, mora biti interoperabilno sa zajedničkim repozitorijem sustava ICS2.
4. Ako država članica uspostavi nacionalno sučelje za gospodarske subjekte, mora o tome obavijestiti Komisiju.

*Članak 49.***Nacionalni sustav ulaska**

1. Nacionalni sustav ulaska upotrebljava carinsko tijelo relevantne države članice za:
 - (a) razmjenu podataka ulazne skraćene deklaracije dobivenih iz deklaracija iz članka 130. Zakonika;
 - (b) razmjenu informacija i obavijesti sa zajedničkim repozitorijem sustava ICS2 za informacije o dolasku broda za plovidbu morem ili zrakoplova;
 - (c) razmjenu informacija o podnošenju robe;
 - (d) obradu zahtjeva za analizu rizika, razmjenu i obradu informacija o rezultatima analize rizika, preporuka za provjere, odluka o provjerama i rezultata provjera.

Ujedno se upotrebljava u slučajevima u kojima carinsko tijelo prima dodatne informacije od gospodarskih subjekata i drugih osoba.

2. Nacionalni sustav ulaska mora biti interoperabilan sa zajedničkim repozitorijem sustava ICS2.
3. Nacionalni sustav ulaska mora biti interoperabilan sa sustavima razvijenima na nacionalnoj razini za potrebe preuzimanja podataka iz stavka 1.

POGLAVLJE IX.

Automatizirani sustav izvoza (AES)*Članak 50.***Cilj i struktura AES-a**

1. AES omogućuje komunikaciju među carinskim tijelima država članica te između carinskih tijela država članica i gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe podnošenja i obrade izvoznih deklaracija i deklaracija za ponovni izvoz ako se roba iznosi s carinskog područja Unije. Sustavom AES ujedno se može omogućiti komunikacija među carinskim tijelima država članica za potrebe dostavljanja podataka ulaznih skraćenih deklaracija u situacijama iz članka 271. stavka 1. drugog podstavka Zakonika.
2. AES čine sljedeće zajedničke komponente:
 - (a) zajednička komunikacijska mreža;
 - (b) središnje usluge.
3. Države članice uspostavljaju sljedeće nacionalne komponente:
 - (a) nacionalni portal za gospodarske subjekte;
 - (b) nacionalni sustav izvoza („nacionalni AES”);
 - (c) zajedničko sučelje između AES-a i NCTS-a na nacionalnoj razini;
 - (d) zajedničko sučelje između AES-a i sustava kontrole kretanja trošarinskih proizvoda (EMCS) na nacionalnoj razini.

*Članak 51.***Upotreba AES-a**

AES se upotrebljava u sljedeće svrhe ako se roba iznosi s carinskog područja Unije ili prevozi u posebna fiskalna područja ili iznosi iz njih:

- (a) osiguravanje provedbe formalnosti pri izvozu i izlazu utvrđenih Zakonikom;

- (b) podnošenje i obrada izvoznih deklaracija i deklaracija za ponovni izvoz;
- (c) obrada razmjena poruka između carinskog ureda izvoza i izlaznog carinskog ureda te, za centralizirano carinjenje pri izvozu, između nadzornog carinskog ureda i carinskog ureda podnošenja;
- (d) obrada razmjena poruka između carinskog ureda podnošenja i izlaznog carinskog ureda u situacijama iz članka 271. stavka 1. drugog podstavka Zakonika.

Članak 52.

Prijava na AES i pristup tom sustavu

1. Gospodarski subjekti i druge osobe imaju pristup isključivo nacionalnom AES-u putem nacionalnog portala za gospodarske subjekte. Autentifikaciju i ovjeru pristupa utvrđuju države članice.
2. Autentifikacija te ovjera pristupa carinskih tijela država članica za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava AES obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.
3. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava AES obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS ili mrežnih usluga koje pruža Komisija.

Članak 53.

Zajednička komunikacijska mreža AES-a

1. Zajedničkom komunikacijskom mrežom osigurava se elektronička komunikacija među nacionalnim AES-ovima država članica.
2. Carinska tijela država članica upotrebljavaju zajedničku komunikacijsku mrežu za razmjenu informacija iz članka 51. stavka 1. točaka (c) i (d) ove Uredbe.

Članak 54.

Nacionalni portal za gospodarske subjekte

1. Nacionalni portal za gospodarske subjekte omogućuje razmjenu informacija između gospodarskih subjekata ili drugih osoba i nacionalnih AES-ova carinskog tijela država članica.
2. Nacionalni portal za gospodarske subjekte mora biti interoperabilan s nacionalnim AES-om.

Članak 55.

Nacionalni sustav izvoza

1. Nacionalni AES mora biti interoperabilan s nacionalnim portalom za gospodarske subjekte, a upotrebljava ga carinsko tijelo države članice za obradu izvoznih deklaracija i deklaracija za ponovni izvoz.
2. Nacionalni AES-ovi država članica međusobno komuniciraju elektroničkim putem u okviru zajedničke komunikacijske mreže i obrađuju informacije o izvozu i izlasku primljene od drugih država članica.
3. Države članice pružaju i održavaju sučelje na nacionalnoj razini između svojih nacionalnih AES-ova i EMCS-ova za potrebe članka 280. Zakonika i članaka 21. i 25. Direktive Vijeća (EU) 2020/262 ⁽⁸⁾.

⁽⁸⁾ Direktiva Vijeća (EU) 2020/262 od 19. prosinca 2019. o općim aranžmanima za trošarine (SL L 58, 27.2.2020., str. 4.).

4. Države članice pružaju i održavaju sučelje na nacionalnoj razini između svojih nacionalnih AES-ova i NCTS-ova za potrebe članka 280. Zakonika, članka 329. stavaka 5. i 6. i članka 333. stavka 2. točaka (b) i (c) Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.

Članak 56.

IT tranzicija

1. Tijekom razdoblja uvođenja AES-a, kako je utvrđeno u Prilogu Provedbenoj odluci (EU) 2019/2151, Komisija državama članicama pruža dodatne zajedničke komponente, prijelazna pravila i potporne mehanizme kako bi se uspostavilo operativno okruženje u kojem države članice koje još nisu uvele novi sustav mogu privremeno ostati interoperabilne s državama članicama koje su već uvele novi sustav.

2. Komisija nudi zajedničku komponentu u obliku središnjeg pretvarača za razmjenu poruka u zajedničkoj komunikacijskoj mreži. Država članica može to odlučiti primijeniti na nacionalnoj razini.

3. U slučaju postupne povezivosti gospodarskih subjekata i drugih osoba država članica može ponuditi nacionalni pretvarač za razmjenu poruka između gospodarskog subjekta i drugih osoba i carinskog tijela.

4. Komisija u suradnji s državama članicama izrađuje tehnička pravila koja se primjenjuju tijekom prijelaznog razdoblja i koja su poslovnog i tehničkog karaktera kako bi se omogućilo mapiranje i interoperabilnost među zahtjevima za razmjenu informacija utvrđenih u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2016/341 ^(*) i Delegiranoj uredbi (EU) 2015/2446, zajedno s Provedbenom uredbom (EU) 2015/2447.

POGLAVLJE X.

Novi kompjuterizirani provozni sustav (NCTS)

Članak 57.

Cilj i struktura NCTS-a

1. NCTS omogućuje komunikaciju među carinskim tijelima država članica te između carinskih tijela država članica i gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe podnošenja i obrade izvozne deklaracije i obavijesti ako se roba stavlja u postupak provoza.

2. NCTS čine sljedeće zajedničke komponente:

(a) zajednička komunikacijska mreža;

(b) središnje usluge.

3. Države članice uspostavljaju sljedeće nacionalne komponente:

(a) nacionalni portal za gospodarske subjekte;

(b) nacionalni provozni sustav („nacionalni NCTS”);

(c) zajedničko sučelje između NCTS-a i AES-a na nacionalnoj razini.

^(*) Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/341 od 17. prosinca 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu prijelaznih pravila za određene odredbe Carinskog zakonika Unije dok odgovarajući elektronički sustavi još nisu operativni te o izmjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/2446 (SL L 69, 15.3.2016., str. 1.).

*Članak 58.***Upotreba NCTS-a**

NCTS se upotrebljava u sljedeće svrhe ako se roba prevozi u okviru postupka provoza:

- (a) osiguravanje formalnosti provoza utvrđenih Zakonikom;
- (b) osiguravanje formalnosti iz Konvencije o zajedničkom proвозnom postupku ⁽¹⁰⁾;
- (c) podnošenje i obrada proвозnih deklaracija;
- (d) podnošenje proвозne deklaracije koja sadržava podatke koji su potrebni za analizu rizika za potrebe sigurnosti i zaštite u skladu s člankom 263. stavkom 4. Zakonika;
- (e) podnošenje proвозne deklaracije umjesto ulazne skraćene deklaracije iz članka 130. stavka 1. Zakonika.

*Članak 59.***Prijava na NCTS i pristup tom sustavu**

1. Gospodarski subjekti imaju pristup isključivo nacionalnom proвозnom sustavu putem nacionalnog portala za gospodarske subjekte. Autentifikaciju i ovjeru pristupa utvrđuju države članice.
2. Autentifikacija te ovjera pristupa carinskih tijela država članica za potrebe pristupa zajedničkim komponentama NCTS-a obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.
3. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa zajedničkim komponentama NCTS-a obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS ili mrežnih usluga koje pruža Komisija.

*Članak 60.***Zajednička komunikacijska mreža NCTS-a**

1. Zajedničkom komunikacijskom mrežom osigurava se elektronička komunikacija između nacionalnih NCTS-ova država članica i ugovornih stranaka Konvencije o zajedničkom proвозnom postupku.
2. Carinska tijela država članica upotrebljavaju zajedničku komunikacijsku mrežu za razmjenu informacija koje se odnose na proвозne formalnosti.

*Članak 61.***Nacionalni portal za gospodarske subjekte**

1. Nacionalni portal za gospodarske subjekte omogućuje razmjenu informacija između gospodarskih subjekata i drugih osoba i nacionalnih NCTS-ova carinskih tijela država članica.
2. Nacionalni portal za gospodarske subjekte mora biti interoperabilan s nacionalnim NCTS-om.

⁽¹⁰⁾ Konvencija između Europske ekonomske zajednice, Republike Austrije, Republike Finske, Republike Islanda, Kraljevine Norveške, Kraljevine Švedske i Švicarske Konfederacije o zajedničkom proвозnom postupku (SL L 226, 13.8.1987., str. 2).

Članak 62.

Nacionalni provozni sustav

1. Nacionalni NCTS mora biti interoperabilan s nacionalnim portalom za gospodarske subjekte, a upotrebljavaju ga carinska tijela države članice ili ugovorne stranke Konvencije o zajedničkom proвозnom postupku za podnošenje i obradu proвозne deklaracije.
2. Nacionalni NCTS komunicira elektroničkim putem u okviru zajedničke komunikacijske mreže sa svim nacionalnim proвозnim aplikacijama država članica i ugovornih stranaka Konvencije o zajedničkom proвозnom postupku i obrađuje informacije o proвозu primljene od drugih država članica i ugovornih stranaka Konvencije o zajedničkom proвозnom postupku.
3. Države članice pružaju i održavaju sučelje između svojih nacionalnih sustava NCTS i AES za potrebe članka 329. stavaka 5. i 6. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.

Članak 63.

IT tranzicija

1. Tijekom prijelaznog razdoblja za NCTS kako je utvrđeno u Prilogu Provedbenoj odluci (EU) 2019/2151, Komisija državama članicama pruža dodatne zajedničke komponente, prijelazna pravila i potporne mehanizme kako bi se uspostavilo operativno okruženje u kojem države članice koje još nisu uvele novi sustav mogu privremeno ostati interoperabilne s državama članicama koje su već uvele novi sustav.
2. Komisija nudi zajedničku komponentu u obliku središnjeg pretvarača za razmjenu poruka u zajedničkoj komunikacijskoj mreži. Država članica može to odlučiti primijeniti na nacionalnoj razini.
3. U slučaju postupne povezivosti gospodarskih subjekata i drugih osoba država članica može ponuditi nacionalni pretvarač za razmjenu poruka između gospodarskog subjekta i drugih osoba i carinskog tijela.
4. Komisija u suradnji s državama članicama izrađuje tehnička pravila koja se primjenjuju tijekom prijelaznog razdoblja i koja su poslovnog i tehničkog karaktera kako bi se omogućilo mapiranje i interoperabilnost među zahtjevima za razmjenu informacija utvrđenima u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2016/341 i zahtjevima za razmjenu informacija utvrđenima u Delegiranoj uredbi (EU) 2015/2446 zajedno s Provedbenom uredbom (EU) 2015/2447.

POGLAVLJE XI.

Sustav informativnih obrazaca za posebne postupke (INF SP)

Članak 64.

Cilj i struktura sustava INF SP

1. Sustav INF SP omogućuje komunikaciju između carinskih tijela država članica i gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe izdavanja podataka iz informativnih obrazaca u području posebnih postupaka i upravljanja njima.
2. Sustav INF SP čine sljedeće zajedničke komponente:
 - (a) EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav INF;
 - (b) središnji sustav INF SP

*Članak 65.***Upotreba sustava INF SP**

1. Sustavom INF SP služe se gospodarski subjekti i druge osobe za podnošenje zahtjeva za INF i praćenje statusa tih zahtjeva te carinska tijela država članica za obradu tih zahtjeva i upravljanje INF-om.
2. Sustav INF SP omogućuje carinskim tijelima država članica da izrade INF, a prema potrebi omogućuje i komunikaciju među carinskim tijelima država članica.
3. Sustav INF SP omogućuje izračun iznosa uvozne carine u skladu s člankom 86. stavkom 3. Zakonika.

*Članak 66.***Prijava na središnji sustav INF SP i pristup tom sustavu**

1. Autentifikacija te ovjera pristupa gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava INF SP obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS.

Da bi se carinski predstavnici mogli autentificirati i da bi mogli pristupiti zajedničkim komponentama sustava INF SP, njihova ovlast za djelovanje u tom svojstvu mora biti registrirana u sustavu UUM&DS ili u sustavu upravljanja identitetima i pristupom koji je uspostavila država članica u skladu s člankom 20. ove Uredbe.

2. Autentifikacija te ovjera pristupa carinskih tijela država članica za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava INF SP obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.
3. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava INF SP obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS ili mrežnih usluga koje pruža Komisija.

*Članak 67.***EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav INF**

1. U okviru EUCTP-a pruža se pristup EU-ovu posebnom portalu za gospodarske subjekte za sustav INF iz članka 6. ove Uredbe ako je EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte ulazna točka u sustav INF SP za gospodarske subjekte i druge osobe.
2. EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav INF mora biti interoperabilan sa središnjim sustavom INF SP.

*Članak 68.***Središnji sustav INF SP**

1. Središnji sustav INF SP upotrebljavaju carinska tijela država članica za razmjenu i pohranu informacija koje se odnose na podnesene INF-ove.
2. Središnji sustav INF SP mora biti interoperabilan s EU-ovim posebnim portalom za gospodarske subjekte za sustav INF.

POGLAVLJE XII.

Carinski sustav za upravljanje rizikom (CRMS)

Članak 69.

Cilj i struktura CRMS-a

1. CRMS omogućuje komunikaciju, pohranu i razmjenu informacija o riziku među državama članicama te između država članica i Komisije kako bi se poduprla provedba zajedničkog okvira za upravljanje rizikom.
2. Ako je uspostavljena, može se upotrebljavati internetska usluga za nacionalne sustave koja putem internetskog sučelja omogućuje razmjenu podataka s nacionalnim sustavima. CRMS mora biti interoperabilan sa zajedničkim komponentama sustava ICS2.

Članak 70.

Upotreba CRMS-a

1. CRMS se upotrebljava u sljedeće svrhe u skladu s člankom 46. stavcima 3. i 5. Zakonika:
 - (a) razmjena informacija o riziku među državama članicama i između država članica i Komisije u skladu s člankom 46. stavkom 5. Zakonika i člankom 36. stavkom 1. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447 te pohrana i obrada tih informacija;
 - (b) komunikacija među državama članicama i između država članica i Komisije o informacijama koje se odnose na provedbu zajedničkih kriterija za rizike, prioritetnih mjera provjere i upravljanja krizama iz članka 36. stavka 2. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447 te podnošenje, obrada i pohrana tih informacija, što uključuje i razmjenu povezanih informacija o riziku i analizu rezultata tih mjera;
 - (c) omogućivanje državama članicama i Komisiji da u sustavu elektroničkim putem pretražuju izvješća o analizi rizika koja se odnose na postojeće rizike i nove trendove kako bi se o njima vodilo računa u zajedničkom okviru za upravljanje rizikom i nacionalnom sustavu za upravljanje rizikom.
2. Ako se prijenos podataka između CRMS-a i nacionalnih sustava može automatizirati, nacionalni se sustavi prilagođavaju za upotrebu internetske usluge CRMS-a.

Članak 71.

Prijava na CRMS i pristup tom sustavu

1. Autentifikacija te ovjera pristupa carinskih tijela država članica za potrebe pristupa zajedničkim komponentama CRMS-a obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.
2. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa zajedničkim komponentama CRMS-a obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS ili mrežnih usluga koje pruža Komisija.

Članak 72.

Zajednička komponenta CRMS-a

1. U sustavu CRMS pružaju se obrasci za informacije o riziku i obrasci za povratne informacije o analizi rizika i rezultatima provjera koji se ispunjavaju na internetu u okviru tog sustava, obrađuju za izvješćivanje i pohranjuju u sustavu. Ovlašteni korisnici mogu dohvatiti te obrasce i upotrijebiti ih za potrebe nacionalnog upravljanja rizikom i provjera.

2. U sustavu CRMS pružaju se komunikacijski mehanizmi kojima korisnici (samostalno ili u organizacijskoj jedinici) mogu pružati i razmjenjivati informacije o riziku, odgovarati na posebne zahtjeve drugih korisnika i pružati Komisiji činjenice i analizu rezultata svojih mjera tijekom provedbe zajedničkih kriterija za rizik, prioriternih mjera provjere i upravljanja krizama.
3. U sustavu CRMS pružaju se alati kojima se omogućuje analiza i agregiranje podataka iz obrazaca za informacije o riziku koji su pohranjeni u sustavu.
4. U sustavu CRMS pruža se platforma na kojoj se pohranjuju informacije koje uključuju vodiče, informacije i podatke o tehnologiji za otkrivanje i poveznice na druge baze podataka relevantne za upravljanje rizikom i na kojoj se te informacije stavljaju na raspolaganje ovlaštenim korisnicima za potrebe upravljanja rizikom i provjera.

POGLAVLJE XIII.

Centralizirano carinjenje za uvoz (CCI)

Članak 73.

Cilj i struktura CCI-ja

1. CCI omogućuje komunikaciju među carinskim tijelima država članica te između carinskih tijela država članica i gospodarskih subjekata za potrebe podnošenja i obrade carinskih deklaracija u kontekstu centraliziranog carinjenja za uvoz ako je uključeno više država članica.
2. CCI čine sljedeće zajedničke komponente:
 - (a) zajednička komunikacijska mreža;
 - (b) središnje usluge.
3. Države članice osiguravaju da njihovi nacionalni sustavi CCI komuniciraju putem zajedničke komunikacijske mreže za CCI s nacionalnim sustavima CCI drugih država članica i da uključuju sljedeće nacionalne komponente:
 - (a) nacionalni portal za gospodarske subjekte;
 - (b) nacionalnu aplikaciju za CCI;
 - (c) sučelje s EMSC-om/sustavom za razmjenu podataka o trošarinama na nacionalnoj razini.

Članak 74.

Upotreba CCI-ja

Sustav CCI upotrebljava se za:

- (a) osiguravanje formalnosti centraliziranog carinjenja za uvoz, ako je uključeno više država članica, koje su utvrđene u Zakoniku;
- (b) podnošenje i obradu standardnih carinskih deklaracija na temelju centraliziranog carinjenja za uvoz;
- (c) podnošenje i obradu pojednostavnjenih carinskih deklaracija i odgovarajućih dopunskih deklaracija na temelju centraliziranog carinjenja za uvoz;
- (d) podnošenje i obradu odgovarajućih carinskih deklaracija i obavijesti o podnošenju robe navedenih u odobrenju za unos u evidencije deklaranta na temelju centraliziranog carinjenja za uvoz.

*Članak 75.***Prijava na CCI i pristup tom sustavu**

1. Gospodarski subjekti imaju pristup isključivo nacionalnom sustavu CCI putem nacionalnog portala za gospodarske subjekte koji su razvile države članice. Autentifikaciju i ovjeru pristupa utvrđuju države članice.
2. Autentifikacija te ovjera pristupa carinskih tijela država članica za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava CCI obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.
3. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava CCI obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS ili mrežnih usluga koje pruža Komisija.

*Članak 76.***Zajednička komunikacijska mreža CCI-ja**

1. Zajedničkom komunikacijskom mrežom osigurava se elektronička komunikacija među nacionalnim aplikacijama država članica za CCI.
2. Carinska tijela država članica upotrebljavaju zajedničku komunikacijsku mrežu za razmjenu informacija koje su relevantne za uvozne formalnosti povezane s CCI-jem.

*Članak 77.***Nacionalni portal za gospodarske subjekte**

1. Nacionalni portal za gospodarske subjekte omogućuje razmjenu informacija između gospodarskih subjekata i nacionalnih sustava CCI carinskih tijela država članica.
2. Nacionalni portal za gospodarske subjekte mora biti interoperabilan s nacionalnim aplikacijama za CCI.

*Članak 78.***Nacionalni sustav CCI**

1. Nacionalnim sustavom CCI služi se carinsko tijelo države članice koje ga je uspostavilo za potrebe obrade carinskih deklaracija na temelju CCI-ja.
2. Nacionalni sustavi CCI država članica međusobno komuniciraju elektroničkim putem u okviru zajedničke domene i obrađuju informacije o uvozu primljene od drugih država članica.

POGLAVLJE XIV.

Sustav registriranih izvoznika

Odjeljak 1.

Sustav REX za države članice

Članak 79.

Cilj i struktura sustava REX za države članice

1. Sustav REX za države članice omogućuje carinskim tijelima država članica registraciju gospodarskih subjekata s poslovnim nastanom u Uniji za potrebe deklariranja povlaštenog podrijetla robe te upravljanje tim registracijama, konkretno izmjenama i opozivima registracija, poništenjima opoziva i izvješćivanjem o registracijama.
2. Sustav REX za države članice čine sljedeće zajedničke komponente:
 - (a) EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav REX za države članice;
 - (b) središnji sustav REX za države članice.
3. Države članice mogu uspostaviti sljedeće nacionalne komponente:
 - (a) nacionalni portal za gospodarske subjekte;
 - (b) nacionalni sustav registriranih izvoznika („nacionalni sustav REX“).

Članak 80.

Upotreba sustava REX za države članice

Sustav REX za države članice upotrebljavaju izvoznici i carinska tijela država članica u skladu s važećim odredbama za potrebe povlaštenih trgovinskih dogovora Unije.

Članak 81.

Autentifikacija u sustav REX za države članice i pristup tom sustavu

1. Autentifikacija te ovjera pristupa gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe pristupa EU-ovu posebnom portalu za gospodarske subjekte za sustav REX za države članice obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS.

Da bi se carinski predstavnici mogli autentificirati i da bi mogli pristupiti EU-ovu posebnom portalu za gospodarske subjekte za sustav REX za države članice, njihova ovlast za djelovanje u tom svojstvu mora biti registrirana u sustavu UUM&DS ili u sustavu upravljanja identitetima i pristupom koji je uspostavila država članica u skladu s člankom 20. ove Uredbe.

2. Autentifikacija te ovjera pristupa službenika država članica za potrebe pristupa središnjem sustavu REX za države članice obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.
3. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa središnjem sustavu REX za države članice obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.

Članak 82.

EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav REX za države članice

1. EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav REX za države članice mora biti interoperabilan s EUCTP-om, pri čemu je EUCTP ulazna točka za zahtjeve gospodarskih subjekata i drugih osoba koji se usmjeravaju u središnji sustav REX za države članice.
2. EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav REX za države članice mora biti interoperabilan sa središnjim sustavom REX za države članice i u stanju preusmjeriti korisnike na nacionalni portal za gospodarske subjekte, ako postoji.
3. U državama članicama u kojima nije uspostavljen nacionalni portal za gospodarske subjekte, EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav REX za države članice upotrebljava se za podnošenje i razmjenu informacija koje se odnose na zahtjeve za registraciju i odluke o registraciji te u vezi sa svim naknadnim događajima koji mogu utjecati na izvorni zahtjev ili registraciju iz članka 79. ove Uredbe.

Članak 83.

Središnji sustav REX za države članice

1. Carinska tijela država članica upotrebljavaju središnji sustav REX za obradu zahtjeva za registraciju iz članka 82. ove Uredbe, pohranu registracija, obradu svih naknadnih događaja koji mogu utjecati na izvorni zahtjev ili registraciju ili za obavljanje upita u registracijama.
2. Središnji sustav REX za države članice mora biti interoperabilan s EU-ovim posebnim portalom za gospodarske subjekte za sustav REX, referentnim uslugama za korisnike i drugim relevantnim sustavima.

Članak 84.

Nacionalni portal za gospodarske subjekte

1. Ako država članica uspostavi nacionalni portal za gospodarske subjekte, gospodarski subjekti i druge osobe upotrebljavaju taj portal za podnošenje i razmjenu informacija koje se odnose na zahtjeve za registraciju i odluke o registraciji te u vezi sa svim naknadnim događajima koji mogu utjecati na izvorni zahtjev ili registraciju iz članka 79. ove Uredbe.
2. Ako država članica uspostavi nacionalni portal za gospodarske subjekte, mora o tome obavijestiti Komisiju.
3. Nacionalni portal za gospodarske subjekte mora biti interoperabilan s nacionalnim sustavom REX.

Članak 85.

Nacionalni sustav REX

1. Carinska tijela država članica upotrebljavaju nacionalni sustav REX, ako postoji, za obradu zahtjeva za registraciju iz članka 84. ove Uredbe, pohranu registracija, obradu svih naknadnih događaja koji mogu utjecati na izvorni zahtjev ili registraciju ili za obavljanje upita u registracijama.
2. Nacionalni sustav REX mora biti interoperabilan i trajno sinkroniziran sa središnjim sustavom REX za države članice.

Odjeljak 2.

Sustav REX za treće zemlje s kojima Unija ima povlašteni trgovinski dogovor

Članak 86.

Cilj i struktura sustava REX za treće zemlje s kojima Unija ima povlašteni trgovinski dogovor

1. Sustav REX za treće zemlje s kojima Unija ima povlašteni trgovinski dogovor (sustav REX za treće zemlje) omogućuje gospodarskim subjektima u tim zemljama da pripreme zahtjeve za registraciju registriranih izvoznika i nadležnih tijela u tim zemljama radi obrade tih zahtjeva te da upravljaju tim registracijama, konkretno izmjenama i opozivima registracija, poništenjima opoziva i izvješćivanjem o registracijama.
2. Sustav REX za treće zemlje čine sljedeće zajedničke komponente:
 - (a) sustav za radnje prije podnošenja zahtjeva;
 - (b) središnji sustav REX za treće zemlje.

Članak 87.

Upotreba sustava REX za treće zemlje

Sustav REX za treće zemlje primjenjuje se u određenim trećim zemljama, u skladu s povlaštenim trgovinskim dogovorima Unije.

Članak 88.

Autentifikacija u sustav REX za treće zemlje i pristup tom sustavu

1. Autentifikacija i ovjera pristupa službenika trećih zemalja za potrebe pristupa središnjem sustavu REX za treće zemlje obavljaju se upotrebom sustava EU Login i sustava za upravljanje korisnicima za sustav REX za treće zemlje (T-REX).
2. Pristup gospodarskih subjekata i drugih osoba sustavu za radnje prije podnošenja zahtjeva iz članka 86. stavka 2. točke (a) ove Uredbe anonimna je.
3. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa središnjem sustavu REX za treće zemlje obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.
4. Ako povlašteni trgovinski dogovor Unije više nije primjenjiv na treću zemlju, nadležna tijela u toj trećoj zemlji zadržavaju pristup sustavu REX za treće zemlje onoliko dugo koliko je potrebno da se tim nadležnim tijelima omogući da ispune svoje obveze.

Članak 89.

Zaštita podataka u pogledu sustava REX za treće zemlje

Osobni podaci ispitanika s poslovnim nastanom u trećim zemljama u sustavu REX za treće zemlje koje su registrirala nadležna tijela u trećim zemljama obrađuju se u svrhu provedbe i praćenja relevantnih povlaštenih trgovinskih dogovora s Unijom.

Članak 90.**Središnji sustav REX za treće zemlje s kojima Unija ima povlašteni trgovinski dogovor**

1. Nadležna tijela u trećim zemljama upotrebljavaju središnji sustav REX za treće zemlje za obradu zahtjeva za registraciju, pohranu registracija, obradu svih naknadnih događaja koji mogu utjecati na izvorni zahtjev ili registraciju ili za obavljanje upita u registracijama.
2. Središnji sustav REX za treće zemlje mora biti interoperabilan sa sustavom za radnje prije podnošenja zahtjeva, referentnim uslugama za korisnike i drugim relevantnim sustavima.

Članak 91.**Sustav za radnje prije podnošenja zahtjeva u sustavu REX za treće zemlje s kojima Unija ima povlašteni trgovinski dogovor**

1. Sustav za radnje prije podnošenja zahtjeva ulazna je točka pomoću koje gospodarski subjekti i druge osobe mogu elektroničkim putem podnijeti podatke iz svojeg zahtjeva za stjecanje statusa registriranog izvoznika. Sustav za radnje prije podnošenja zahtjeva ne upotrebljava se za podnošenje zahtjeva za izmjenu ili opoziv postojećih registracija.
2. Sustav za radnje prije podnošenja zahtjeva mora biti interoperabilan sa središnjim sustavom REX za treće zemlje s kojima Unija ima povlašteni trgovinski dogovor

POGLAVLJE XV.**Sustav dokaza o statusu iz unije (POUS)****Članak 92.****Cilj i struktura sustava PoUS**

1. Sustav PoUS omogućuje komunikaciju između carinskih tijela država članica i gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe izdavanja isprava T2L/T2LF i carinskih robnih manifesta (CGM) i upravljanja njima radi dokazivanja carinskog statusa robe Unije.
2. Sustav PoUS čine sljedeće zajedničke komponente:
 - (a) EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav PoUS;
 - (b) središnji sustav PoUS.
3. Države članice mogu uspostaviti sljedeće nacionalne komponente:
 - (a) nacionalni portal za gospodarske subjekte;
 - (b) nacionalni sustav PoUS.

Članak 93.**Upotreba sustava PoUS**

1. Gospodarski subjekti i druge osobe upotrebljavaju sustav PoUS za podnošenje zahtjeva za ovjeru i registraciju ili registraciju bez ovjere dokaza o statusu robe Unije u obliku isprava T2L/T2LF i CGM te za upravljanje korištenjem dokaza o statusu robe Unije nakon podnošenja.
2. Sustav PoUS omogućuje ovjeru i registraciju zahtjeva gospodarskih subjekata i drugih osoba te upravljanje korištenjem dokaza o statusu robe Unije.

*Članak 94.***Prijava na središnji sustav PoUS i pristup tom sustavu**

1. Autentifikacija te ovjera pristupa gospodarskih subjekata i drugih osoba za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava PoUS obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS.
2. Autentifikacija te ovjera pristupa carinskih tijela država članica za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava PoUS obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.

Autentifikacija te ovjera pristupa carinskih tijela država članica za potrebe pristupa nacionalnom sustavu PoUS obavljaju se u sustavu upravljanja identitetima i pristupom koji je uspostavila relevantna država članica.

3. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava PoUS obavljaju se upotrebom sustava UUM&DS ili mrežnih usluga koje pruža Komisija.

*Članak 95.***EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav PoUS**

1. EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav PoUS povezan je s EUCTP-om pri čemu je potonji ulazna točka za sustav PoUS za gospodarske subjekte i druge osobe.
2. EU-ov poseban portal za gospodarske subjekte za sustav PoUS mora biti interoperabilan sa središnjim sustavom PoUS.

*Članak 96.***Središnji sustav PoUS**

1. Središnji sustav PoUS upotrebljavaju carinska tijela država članica za razmjenu i pohranu informacija koje se odnose na podnesene isprave T2L/T2LF i CGM.
2. Središnji sustav PoUS mora biti interoperabilan s EU-ovim posebnim portalom za gospodarske subjekte za sustav PoUS.

*Članak 97.***Nacionalni portal za gospodarske subjekte**

1. Ako je država članica uspostavila nacionalni sustav PoUS u skladu s člankom 92. stavkom 3. točkom (b) ove Uredbe, nacionalni portal za gospodarske subjekte glavna je ulazna točka u nacionalni sustav PoUS za gospodarske subjekte i druge osobe.
2. Nacionalni portal za gospodarske subjekte mora biti interoperabilan s nacionalnim sustavom PoUS, ako je uspostavljen.
3. Nacionalni portal za gospodarske odlikuju funkcionalnosti ekvivalentne onima u EU-ovu posebnom portalu za gospodarske subjekte za sustav PoUS.
4. Ako država članica uspostavi nacionalni portal za gospodarske subjekte, mora o tome obavijestiti Komisiju.

*Članak 98.***Nacionalni sustav PoUS**

Nacionalni sustav PoUS mora biti interoperabilan sa središnjim sustavom PoUS kako bi dokazi izrađeni u nacionalnom sustavu PoUS bili dostupni u središnjem sustavu.

POGLAVLJE XVI.

Sustav surveillance

Članak 99.

Cilj i struktura sustava Surveillance

1. Sustav Surveillance, u skladu s člankom 56. stavkom 5. Zakonika i aktima Unije kojima se predviđa njegova uporaba, omogućuje komunikaciju između carinskih tijela država članica i Komisije za potrebe carinskog nadzora i prikupljanje podataka iz carinske deklaracije za puštanje u slobodni promet ili izvoz robe.
2. Države članice automatski dostavljaju tražene informacije iz sustava carinskih deklaracija u sustav Surveillance.
3. Sustav Surveillance središnji je sustav koji se sastoji od jedne zajedničke komponente.

Članak 100.

Upotreba sustava Surveillance

Podaci u sustavu Surveillance upotrebljavaju se za potrebe nadzora postupaka puštanja u slobodni promet i izvoza koji uključuju:

- (a) pružanje potpore Komisiji i carinskim tijelima država članica u osiguravanju ujednačene primjene carinskih provjera i carinskog zakonodavstva;
- (b) minimiziranje rizika, među ostalim rudarenjem podataka i razmjenom informacija o riziku; i
- (c) provedbu posebnih mjera propisanih drugim odredbama Unije koje carinska tijela država članica moraju provoditi na granici.

Članak 101.

Prijava na Surveillance i pristup tom sustavu

1. Autentifikacija te ovjera pristupa carinskih tijela država članica za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava Surveillance obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.
2. Autentifikacija te ovjera pristupa osoblja Komisije za potrebe pristupa zajedničkim komponentama sustava Surveillance obavljaju se upotrebom mrežnih usluga koje pruža Komisija.

Članak 102.

Središnji sustav Surveillance

Države članice i Komisija upotrebljavaju središnji sustav Surveillance za prikupljanje, pohranu, obradu i analizu podataka iz članka 100. ove Uredbe.

POGLAVLJE XVII.

Funkcioniranje elektroničkih sustava i osposobljavanje za njihovu upotrebu

Članak 103.

Razvoj, ispitivanje i puštanje u rad elektroničkih sustava te upravljanje njima

1. Komisija razvija, ispituje i pušta u rad zajedničke komponente te njima upravlja, a ispitati ih mogu države članice. Države članice razvijaju, ispituju i puštaju u rad nacionalne komponente te njima upravljaaju.
2. Države članice osiguravaju interoperabilnost nacionalnih komponenti sa zajedničkim komponentama.
3. Komisija osmišljava i održava zajedničke specifikacije za decentralizirane sustave u bliskoj suradnji s državama članicama.
4. Države članice razvijaju, primjenjuju i održavaju sučelja kako bi pružile funkcionalnost decentraliziranih sustava koja je potrebna za razmjene informacija s gospodarskim subjektima i drugim osobama s pomoću nacionalnih komponenti i sučelja te s drugim državama članicama s pomoću zajedničkih komponenti.

Članak 104.

Održavanje i mijenjanje elektroničkih sustava

1. Komisija održava zajedničke komponente, a države članice održavaju svoje nacionalne komponente.
2. Komisija i države članice osiguravaju neprekinuti rad elektroničkih sustava.
3. Komisija može mijenjati zajedničke komponente elektroničkih sustava kako bi popravila kvarove, dodala nove ili izmijenila postojeće funkcionalnosti.
4. Komisija obavješćuje države članice o izmjenama i ažuriranjima zajedničkih komponenti.
5. Države članice obavješćuju Komisiju o izmjenama i ažuriranjima nacionalnih komponenti koji mogu utjecati na funkcioniranje zajedničkih komponenti.
6. Komisija i države članice objavljuju podatke o izmjenama i ažuriranjima elektroničkih sustava u skladu sa stavcima 4. i 5.

Članak 105.

Privremeni kvar elektroničkih sustava

1. U slučaju privremenog kvara elektroničkih sustava iz članka 6. stavka 3. točke (b) Zakonika, gospodarski subjekti i druge osobe dužni su informacije potrebne za ispunjavanje potrebnih formalnosti podnijeti na način koji su propisale države članice, što ne moraju nužno biti tehnike elektroničke obrade podataka.
2. Carinska tijela država članica osiguravaju da su informacije podnesene u skladu sa stavkom 1. na raspolaganju u odgovarajućim elektroničkim sustavima u roku od sedam dana nakon što ponovno postanu dostupni.
3. Komisija i države članice međusobno se obavješćuju ako su elektronički sustavi nedostupni zbog privremenog kvara.

Komisija i države članice međusobno se obavješćuju i ako su sustavi gospodarskih subjekata nedostupni u pogledu ICS2.

4. Odstupajući od stavka 1., u slučaju privremenog kvara sustava ICS2, AES, CRMS ili CCI primjenjuje se plan kontinuiteta poslovanja koji su dogovorile države članice i Komisija.
5. U pogledu sustava ICS2 svaka država članica odlučuje o aktivaciji plana kontinuiteta poslovanja ako privremeni kvar sustava utječe na tu državu članicu ili ako gospodarski subjekt iz članka 127. stavaka 4. i 6. Zakonika koji je obvezan podnijeti ulaznu skraćenu deklaraciju ili njezine podatke to ne može učiniti.
6. Odstupajući od stavka 1., u slučaju privremenog kvara sustava NCTS primjenjuje se plan kontinuiteta poslovanja iz Priloga 72-04 Provedbenoj uredbi (EU) 2015/2447.

Članak 106.

Podupiranje osposobljavanja za upotrebu zajedničkih komponenti i o njihovu funkcioniranju

Komisija podupire države članice u pogledu upotrebe zajedničkih komponenti i njihova funkcioniranja tako što im osigurava odgovarajuće materijale za osposobljavanje.

POGLAVLJE XVIII.

Zaštita podataka, upravljanje podacima te sigurnost elektroničkih sustava i vlasništvo nad njima

Članak 107.

Zaštita osobnih podataka

1. Osobni podaci registrirani u elektroničkom sustavu obrađuju se za potrebe provedbe carinskog i drugog zakonodavstva na koje se upućuje u Zakoniku uzimajući u obzir posebne ciljeve svakog elektroničkog sustava kako su utvrđeni člankom 4., člankom 7. stavkom 1., člankom 16. stavkom 1., člankom 21. stavkom 1., člankom 30., člankom 35. stavkom 1., člankom 42. stavkom 1., člankom 50. stavkom 1., člankom 57. stavkom 1., člankom 64. stavkom 1., člankom 69. stavkom 1., člankom 73. stavkom 1., člankom 79. stavkom 1., člankom 86. stavkom 1., člankom 92. stavkom 1. i člankom 99. stavkom 1. ove Uredbe.
2. U skladu s člankom 62. Uredbe (EU) 2018/1725 nacionalna nadzorna tijela država članica u području zaštite osobnih podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka surađuju kako bi nadzor nad obradom osobnih podataka registriranih u elektroničkim sustavima bio koordiniran.
3. Svaki zahtjev ispitanika registriranog u sustavu REX za ostvarivanje njegovih prava na temelju poglavlja III. uredbi (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725 najprije se podnosi nadležnim tijelima u trećoj zemlji ili carinskim tijelima u državi članici koja je registrirala osobne podatke.

Ako je ispitanik podnio takav zahtjev Komisiji, a nije pokušao ostvariti svoja prava od nadležnih tijela u trećoj zemlji ili od carinskih tijela u državi članici koja je registrirala osobne podatke, Komisija taj zahtjev prosljeđuje nadležnim tijelima u trećoj zemlji ili carinskim tijelima u državi članici koja su te podatke registrirala.

Ako registrirani izvoznik ne uspije ostvariti svoja prava od nadležnih tijela u trećoj zemlji ili od carinskih tijela u državi članici koja je registrirala osobne podatke, registrirani izvoznik podnosi takav zahtjev Komisiji, koja djeluje kao voditelj obrade kako je definiran u članku 4. točki 7. Uredbe (EU) 2016/679 i članku 3. točki 8. Uredbe (EU) 2018/1725.

Članak 108.

Ažuriranje podataka u elektroničkim sustavima

1. Države članice osiguravaju da podaci registrirani na nacionalnoj razini odgovaraju podacima registriranima u zajedničkim komponentama te da se redovito ažuriraju.
2. Odstupajući od stavka 1., za sustav ICS2 države članice osiguravaju da podacima u zajedničkom repozitoriju sustava ICS2 odgovaraju i da se u skladu s njima redovito ažuriraju sljedeći podaci:
 - (a) podaci registrirani na nacionalnoj razini i poslani iz nacionalnog sustava ulaska u zajednički repozitorij sustava ICS2;
 - (b) podaci koje nacionalni sustav ulaska prima iz zajedničkog repozitorija sustava ICS2.

Članak 109.

Ograničenja u pogledu pristupa podacima i obrade podataka

1. Podacima koje je određena država članica registrirala u zajedničkim komponentama može pristupiti te ih može obrađivati ta država članica. Može im pristupiti i obrađivati ih druga država članica koja je uključena u obradu zahtjeva ili upravljanje odlukom na koju se podaci odnose.
2. Podacima koje je u zajedničkim komponentama registrirao gospodarski subjekt ili druga osoba može pristupiti taj gospodarski subjekt ili ta druga osoba. Može im pristupiti i obrađivati ih država članica ako je uključena u obradu zahtjeva ili upravljanje odlukom na koju se podaci odnose.
3. Gospodarski subjekt ili druga osoba koja podatke u zajedničkoj komponenti sustava ICS2 šalje u zajedničko sučelje za gospodarske subjekte ili ih u njemu registrira može isto tako pristupiti tim podacima ili ih obrađivati.
4. Podacima koje je određena država članica registrirala u središnji sustav EOTI može pristupiti te ih može obrađivati ta država članica. Može ih obrađivati i druga država članica koja je uključena u obradu zahtjeva na koji se podaci odnose, uključujući putem savjetovanja među carinskim tijelima država članica u skladu s člankom 26. ove Uredbe. Pristup podacima mogu dobiti sva carinska tijela država članica u skladu s člankom 25. stavkom 2. te Komisija za potrebe članka 21. stavka 1. ove Uredbe.
5. Podacima koje je u središnji sustav EOTI registrirao gospodarski subjekt ili druga osoba može pristupiti taj gospodarski subjekt ili ta osoba. Pristup podacima mogu dobiti sva carinska tijela država članica u skladu s člankom 25. stavkom 2. te Komisija za potrebe članka 21. stavka 1. ove Uredbe.
6. Na podatke u zajedničkim komponentama sustava ICS2 primjenjuju se sljedeća pravila:
 - (a) ako je gospodarski subjekt ili druga osoba poslala te podatke državi članici u zajednički repozitorij sustava ICS2 s pomoću zajedničkog sučelja za gospodarske subjekte, ta država članica može u zajedničkom repozitoriju sustava ICS2 pristupiti tim podacima i obrađivati ih. Prema potrebi ta država članica može isto tako pristupiti tim informacijama registriranima u zajedničkom sučelju za gospodarske subjekte;
 - (b) ako je država članica poslala te podatke u zajednički repozitorij sustava ICS2 ili ih je u njemu registrirala, ta država članica može pristupiti tim podacima i obrađivati ih;
 - (c) podacima iz točaka (a) i (b) može isto tako pristupiti druga država članica i obrađivati ih ako ta druga država članica sudjeluje u analizi rizika i/ili postupku provjere na koje se ti podaci odnose u skladu s člankom 186. stavkom 2. točkama (a), (b) i (d), člankom 186. stavcima 5., 7. i 7.a i člankom 189. stavcima 3. i 4. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447, uz iznimku podataka koje su u sustav unijela carinska tijela drugih država članica, a odnose se na informacije o rizicima u pogledu sigurnosti i zaštite iz članka 186. stavka 2. točke (a) Provedbene uredbe (EU) 2015/2447;
 - (d) može ih obrađivati Komisija u suradnji s državama članicama za potrebe iz članka 43. stavka 2. ove Uredbe i članka 182. stavka 1. točke (c) Provedbene uredbe (EU) 2015/2447. Komisija i države članice mogu pristupiti rezultatima te obrade;

- (e) države članice i Komisija mogu im pristupiti i obrađivati ih za potrebe iz članka 43. stavka 3. ove Uredbe, pod uvjetima iz članka 112. ove Uredbe i u skladu s posebnim sporazumima o projektu u kojima se detaljno navode postupci obrade između država članica i Komisije.
7. Komisija i države članice mogu pristupati podacima u zajedničkoj komponenti sustava ICS2 koje je u zajedničkom repozitoriju sustava ICS2 registrirala Komisija te ih mogu obrađivati.
8. Podacima u sustavu Surveillance mogu pristupiti i obrađivati ih Komisija i države članice.
9. Podacima registriranima u središnjem sustavu REX za države članice EU-a mogu pristupati carinska tijela država članica i Komisija u svrhu provedbe i praćenja povlaštenih trgovinskih dogovora Unije.
10. Podacima registriranima u središnjem sustavu REX za treće zemlje s kojima Unija ima povlaštenu trgovinski dogovor pristupiti mogu sljedeći subjekti:
- (a) nadležna tijela treće zemlje u kojoj su podaci registrirani;
 - (b) carinska tijela država članica, u svrhu provjera carinskih deklaracija u skladu s člankom 188. Zakonika ili naknadnih provjera u skladu s člankom 48. Zakonika;
 - (c) Komisija, za potrebe provedbe i praćenja povlaštenih trgovinskih dogovora Unije.
11. Ako države članice prijave incidente i probleme u operativnim procesima za pružanje usluga sustava u kojima je Komisija izvršitelj obrade, Komisija može imati pristup podacima samo u svrhu rješavanja registriranog incidenta ili problema. Komisija osigurava povjerljivost takvih podataka u skladu s člankom 12. Zakonika.

Članak 110.

Vlasništvo nad sustavima

1. Komisija je vlasnik sustava za zajedničke komponente.
2. Države članice vlasnice su sustava za svoje nacionalne komponente.

Članak 111.

Sigurnost sustava

1. Komisija osigurava sigurnost zajedničkih komponenti. Države članice osiguravaju sigurnost nacionalnih komponenti.

Komisija i države članice moraju u tu svrhu poduzeti potrebne mjere kako bi učinile sljedeće:

- (a) spriječile da neovlaštene osobe pristupe uređajima koji se upotrebljavaju za obradu podataka;
 - (b) spriječile da neovlaštene osobe unose podatke, ostvare bilo kakav uvid u njih ili da ih izmijene ili izbrišu;
 - (c) otkrile bilo koju od aktivnosti iz točaka (a) i (b).
2. Komisija i države članice međusobno se obavješćuju o svim aktivnostima koje bi mogle prouzročiti povredu sigurnosti ili sumnju u povredu sigurnosti elektroničkih sustava.
 3. Komisija i države članice utvrđuju sigurnosne planove koji se odnose na sve sustave.

*Članak 112.***Voditelj obrade i izvršitelj obrade za sustave**

Za sustave iz članka 1. ove Uredbe i u pogledu obrade osobnih podataka:

- (a) države članice djeluju kao voditelji obrade kako je definirano u članku 4. točki 7. Uredbe (EU) 2016/679 i poštuju obveze iz te uredbe;
- (b) Komisija djeluje kao izvršitelj obrade kako je definirano u članku 3. točki 12. Uredbe (EU) 2018/1725 i poštuje obveze iz te uredbe;
- (c) odstupajući od točke (b), Komisija u sustavu ICS2 djeluje kao zajednički voditelj obrade s državama članicama:
 - pri obradi podataka za praćenje i evaluaciju provedbe zajedničkih kriterija i standarda rizika u pogledu sigurnosti i zaštite te mjera kontrole i prioritetne kontrole u skladu s člankom 109. stavkom 6. točkom (d) ove Uredbe,
 - pri obradi podataka u svrhu prikupljanja, obrade i analize dodatnih elemenata informacija povezanih s ulaznim skraćenim deklaracijama te za pružanje potpore procesima upravljanja rizikom iz članka 43. stavka 3. ove Uredbe, pod uvjetima utvrđenima u članku 109. stavku 6. točki (e) ove Uredbe,
- (d) odstupajući od točke (b), Komisija i u sustavu CRMS djeluje kao zajednički voditelj obrade s državama članicama;
- (e) odstupajući od točke (b), Komisija u sustavu REX djeluje kao zajednički voditelj obrade s državama članicama:
 - pri obradi podataka radi sinkronizacije s nacionalnim sustavom,
 - pri obradi podataka u svrhu pristupa njima radi provjera carinskih deklaracija u skladu s člankom 188. Zakonika ili naknadnih provjera u skladu s člankom 48. Zakonika,
 - pri obradi podataka u statističke svrhe i u svrhu praćenja upotrebe sustava REX za države članice EU-a,
 - pri obradi podataka u statističke svrhe i u svrhu praćenja upotrebe sustava REX za treće zemlje,
- (f) odstupajući od točke (b), Komisija u sustavu Surveillance djeluje kao zajednički voditelj obrade s državama članicama.

*Članak 113.***Razdoblje zadržavanja podataka**

1. Razdoblje čuvanja podataka za sustave u kojima su države članice voditelji obrade, kako je definirano u članku 112. ove Uredbe, utvrđuju te države članice uzimajući u obzir zahtjeve carinskog zakonodavstva te o tom razdoblju obavješćuju Komisiju.
2. Razdoblje čuvanja podataka za sustave u kojima su Komisija i države članice zajednički voditelji obrade utvrđuje se kako slijedi:
 - (a) ICS2: 10 godina od prve obrade podataka u središnjem sustavu;
 - (b) REX: 10 godina od opoziva registracije;
 - (c) CRMS: 10 godina od prve obrade podataka u središnjem sustavu;
 - (d) Surveillance: 10 godina od prve obrade podataka u središnjem sustavu.
3. Razdoblje čuvanja podataka primjenjuje se na sve podatke obuhvaćene elektroničkim sustavima.

4. Neovisno o stavku 2., ako je podnesena žalba ili su započeli sudski postupci koji uključuju podatke pohranjene u elektroničkim sustavima, ti se podaci zadržavaju do okončanja žalbenog ili sudskog postupka.

POGLAVLJE XIX.

Završne odredbe

Članak 114.

Ocjnjivanje elektroničkih sustava

Komisija i države članice ocjenjuju komponente za koje su odgovorne te posebice analiziraju sigurnost i integritet komponenti i povjerljivost podataka koji se obrađuju u tim komponentama.

Komisija i države članice obavješćuju se o rezultatima tih ocjena.

Članak 115.

Stavljanje izvan snage

Provedbena uredba (EU) 2021/414 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na tu provedbenu uredbu stavljenju izvan snage tumače se kao upućivanja na ovu Uredbu.

Članak 116.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 1. lipnja 2023.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN